

Załącznik 12. Audyty Komisji Europejskiej w ramach ZPORR – najważniejsze ustalenia.

EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

(1)	Europejski Fundusz Społeczny Audyt zamknięty
Numer audytu Data przeprowadzenia Rodzaj audytu Miejsce przeprowadzenia	2005078 14 – 18 listopada 2005 Raport w języku polskim – 20.04.2006r. Audyt funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli Warszawa – Toruń – Bydgoszcz woj. mazowieckie i kujawsko – pomorskie
NAJWAŻNIEJSZE ZALECENIA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Audytorzy wymagają od władz polskich aby rozwinęły oraz zapewniły plan działania, z jasnym określeniem działań przełomowych oraz terminu ich realizacji, oraz aby zajęły się obecnymi brakami w systemie, zarówno w odniesieniu do art. 10 oraz systemu SIMIK. 2. Niezbędne jest, aby system zarządzania i kontroli umożliwiał kadrze kierowniczej analizowanie obu rodzajów informacji, tj. informacji o działaniach, w oparciu o grupy docelowe, równoległe do informacji na temat odpowiadających tym działaniom kosztów. Opracowanie i wdrożenie interfejsu pomiędzy systemem SIMIK i systemem PEFS jest dobrym krokiem podjętym w tym kierunku.
STANOWISKO IZ ZPORR/WDROŻENIE ZALECEŃ	<p><u>Ad. Zalecenie 1</u></p> <p>Instytucja Zarządzająca ZPORR w porozumieniu z Instytucją Płatniczą przygotowała szczegółowy harmonogram uruchamiania systemu SIMIK. Wprowadzanie danych do systemu SIMIK zostało podzielone na dwa moduły: 1. moduł dotyczący danych związanych z wynikami oceny oraz wyboru projektów włącznie z umową o dofinansowanie oraz 2. moduł dotyczący wniosków o płatność. Ze względu na zróżnicowanie w gotowości techniczno-organizacyjnej do wprowadzania danych w systemie SIMIK, proces wprowadzania danych historycznych dla 1. modułu (związanych z wynikami oceny na poszczególnych szczeblach procedury wyboru i oceny) dla wczytanych wcześniej przez Instytucję Płatniczą wniosków został podzielony na 3 etapy: I etap – województwa: kujawsko – pomorskie, podlaskie, II etap: województwa: opolskie, zachodniopomorskie, lubelskie, małopolskie, III etap – pozostałe 10 województw. Warunkiem koniecznym do rozpoczęcia wprowadzania danych przez przedstawicieli danej instytucji w systemie SIMIK jest zatwierdzenie Wytycznych dotyczących wprowadzania danych do systemu SIMIK w ramach ZPORR (zakres I.B.1). W ramach modułu I.B.2 Instytucje obsługujące ZPORR wprowadziły do SIMIK wszystkie historyczne wnioski o płatność do dnia 30 listopada 2007 roku. Wnioski o płatność zatwierdzone po tej dacie były wprowadzane na bieżąco. Należy zaznaczyć, iż zgodnie z zatwierdzonymi Wytycznymi do wprowadzania do SIMIK bieżących oraz historycznych wniosków o płatność w ramach ZPORR, historyczne wnioski o płatność były wprowadzane dopiero po ich ostatecznym rozliczeniu przez daną Instytucję. W ramach modułów kontroli i nieprawidłowości, do systemu SIMIK również wprowadzono wszystkie dane historyczne. Do dnia 19.12.2007 roku, w ramach modułu nieprawidłowości do systemu SIMIK wprowadzono, zgodnie z Protokołem Uzgodnieniowym modułów kontroli i nieprawidłowości, wszystkie dane dotyczące nieprawidłowości w ZPORR podlegających raportowaniu do Komisji Europejskiej. Do dnia 27.12.2007r. Instytucja Zarządzająca ZPORR wprowadziła do systemu SIMIK dane dotyczące własnych kontroli. Jednocześnie w dniu 3.01.2008r. Instytucja Zarządzająca ZPORR otrzymała potwierdzenie ze wszystkich 16 Urzędów Wojewódzkich o wprowadzeniu danych dotyczących wszystkich kontroli systemowych przeprowadzonych przez te Instytucje na podległych jednostkach. Ponadto, w dniu 28.12.2007r. pismem znak: DRR-I-85751-39-PB/07, Instytucja Zarządzająca ZPORR zobowiązała wszystkie Urzędy Wojewódzkie do szczegółowego uzupełnienia danych w zakresie zaleceń pokontrolnych w ramach modułu kontroli SIMIK. Mając na uwadze powyższe oraz założenia wdrożenia systemu przyjęte przez Komisję Europejską takie jak wprowadzenie wszystkich danych historycznych, udostępnienie użytkownikom systemu wszystkich funkcjonalności oraz przejście na pracę z danymi bieżącymi, system SIMIK w ramach ZPORR od dnia 3.01.2008r. można uznać za wdrożony.</p> <p>Ustalenie zamknięte.</p> <p><u>Ad. Zalecenie 2</u></p>

	<p>System zarządzania i kontroli ZPORR przewiduje wykonywanie kontroli na miejscu realizacji projektów, których zasadniczym celem jest sprawdzenie, czy towary i usługi zakupione w ramach projektu zostały faktycznie dostarczone. Zgodnie z wytycznymi Instytucji Zarządzającej ZPORR do czerwca 2006 r. Instytucje Wdrażające zobowiązane były wykonywać kontrole na miejscu na 100% realizowanych projektów. W czerwcu 2006 r. Instytucja Zarządzająca dopuściła dokonywanie kontroli na miejscu na próbie projektów wybranych na podstawie analizy ryzyka. IZ ZPORR ustaliła jednak minimum liczby projektów, które muszą zostać skontrolowane na miejscu (Działanie 2.1 - 100%, Działanie 2.3, 2.5, 2.6 - 60%, Działanie 2.4 - 40%). Ponadto, ze względu na specyfikę projektów realizowanych w ramach EFS oraz na fakt, że znaczna ilość kontroli na miejscu wykonywana jest po zakończeniu realizacji projektu, Instytucja Zarządzająca ZPORR zaleciła Instytucjom Wdrażającym wykonywanie wizyt monitorujących projekty. Specyfika wizyt monitorujących polega na tym, że są one realizowane w trakcie realizacji projektu, mają na celu sprawdzenie, czy Beneficjent realizuje zaplanowane działania - np. szkolenia, czy w zajęciach uczestniczy deklarowana liczba BO (sprawdzane są listy obecności uczestników), czy podczas szkoleń wykorzystywany jest sprzęt oraz materiały szkoleniowe zakupione w ramach projektu, itp. Ponadto, w stosunku do roku 2005, w roku 2006 i 2007 znacznie wzrosła liczba i jakość kontroli i wizyt monitorujących weryfikujących faktyczne działania realizowane przez Beneficjentów w ramach projektów. W trosce o lepszą jakość wykonywanych kontroli IZ ZPORR opracowała Wytyczne w sprawie przeprowadzania wizyt monitorujących/kontrolnych (...), które podlegają bieżącej aktualizacji oraz przekazała do Instytucji Wdrażających i Pośredniczących opracowany przez KE dokument roboczy w sprawie dobrych praktyk związanych z kontrolami zarządzania, które zostały przeprowadzone przez państwa członkowskie w projektach współfinansowanych z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności. Kontrole na miejscu realizacji projektów oraz wizyty monitorujące mają kluczowe znaczenie, ponieważ ostatecznie weryfikują kwalifikowalność zadeklarowanych przez Beneficjenta wydatków. W odniesieniu do wzajemnego współdziałania systemów: SIMIK i PEFS, Podsystem Monitorowania Europejskiego Funduszu Społecznego (PEFS) stanowi narzędzie wspierające monitorowanie i ewaluację ZPORR. Służy do zbierania danych dotyczących Beneficjentów Ostatecznych, czyli osób korzystających ze wsparcia EFS w ramach ZPORR, które są niedostępne z poziomu Systemu Informatycznego Monitoringu i Kontroli Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności (SIMIK). W tym sensie PEFS stanowi funkcjonalne uzupełnienie SIMIK, odpowiadające potrzebom monitoringu specyficznym dla Europejskiego Funduszu Społecznego. Jednakże w zamierzeniu miały być - i są - to dwa oddzielne systemy informatyczne. Istnieje jednak programowa możliwość migracji danych dotyczących umów o dofinansowanie oraz danych wskaźnikowych między SIMIK a PEFS.</p> <p>Ustalenie zamknięte.</p>
(2)	<p>Europejski Fundusz Społeczny Audyty zamknięte - pismo KE z dnia 12.04.2010 r.</p>
<p>Numer audytu Data przeprowadzenia Rodzaj audytu Miejsce przeprowadzenia</p>	<p>2006 056 4 – 6 października 2006 Raport w języku polskim – 8.02.2008r. Audyty funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli Województwo małopolskie <u>Audyty realizowanych projektów:</u> > Euroszansa – Z/2.12/II/2.3/6/05 – Oświęcim > Społeczna Szkoła Zarządzania i Handlu w Oświęcimiu – Z/2.12/II/2.3/9/06 > Uniwersytet Jagielloński Collegium Medium – Z/2.12/II/2.1/5/04 > Komandos – Z/2.12/II/2.1/35/04</p>
<p>NAJWAŻNIEJSZE ZALECENIA</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaleca się, aby na poziomie WUP opiekunowie projektów brali udział w kontrolach projektów wykonywanych na miejscu. Zdaniem audytorów może to wpłynąć na złagodzenie ostrego podziału zadań kontrolnych, jaki ma miejsce w WUP, jako że opiekunowie projektów będą w posiadaniu pełnej wiedzy na temat stanu realizacji danego projektu. 2. Zaleca się, aby na wszystkich szczeblach z większą uwagą weryfikować kwestię kwalifikowalności wydatków.
<p>STANOWISKO IZ ZPORR/WDROŻENIE</p>	<p><u>Ad. Zalecenie 1</u></p>

ZALECEN

Instytucja Zarządzająca ZPORR wystosowała do wszystkich instytucji zaangażowanych we wdrażanie ZPORR pismo z dnia 25.10.2007 r. (znak:DRR-IV-858-(4)-14-AT/07 Ldz. 6945w.) z prośbą o poinformowanie Instytucji Zarządzającej ZPORR czy w skład Zespołów Kontrolujących przeprowadzających kontrolę projektów ZPORR na miejscu wchodzi osoby, które wcześniej przeprowadzały weryfikację wniosku o płatność danego projektu. W przypadku odpowiedzi negatywnej poproszono o poinformowanie w jaki sposób zapewniona została wymiana informacji między komórką zajmującą się rozliczeniem wniosku, a komórką przeprowadzającą kontrolę. W wyniku analizy odpowiedzi stwierdzono, iż systemy stosowane przez większość instytucji nie przewidują uczestnictwa osób weryfikujących wnioski o płatność w kontroli na miejscu. Jednak w każdym przypadku zapewniony jest przepływ informacji między kontrolującymi a osobami, które przeprowadzały stosowną weryfikację wniosków o płatność. W celu ujednoczenia stosowanych praktyk Instytucja Zarządzająca ZPORR wystosowała do instytucji zaangażowanych we wdrażanie ZPORR pismo z dnia 20.12.2007r. (znak:DRR-IV-858-(4)-14-AT/07 Ldz. 8102w.) w którym poinformowała, iż Komisja Europejska podczas przeprowadzonych misji audytowych ZPORR stwierdziła brak należytej wymiany informacji między osobami odpowiedzialnymi za projekt, w tym również za kontrolę wniosku o płatność, a osobami przeprowadzającymi kontrolę na miejscu. W ww. piśmie Instytucja Zarządzająca ZPORR zaleciła uczestnictwo opiekunów projektu lub pracowników odpowiedzialnych za weryfikację wniosku o płatność w Zespołach Kontrolujących przeprowadzających kontrolę na miejscu, celem pozyskania pełnej informacji o projekcie. Ponadto Instytucja Zarządzająca ZPORR poinformowała Instytucje Pośredniczące i Wdrażające, iż zgodnie z „Dobrymi praktykami w zakresie kontroli z art. 4 rozporządzenia 438/2001” wydanymi przez Komisję Europejską: „Podczas kontroli na miejscu można także sprawdzić, czy beneficjent końcowy przedstawia dokładne informacje dotyczące fizycznego i finansowego wdrażania projektu. Jeżeli kontrolę wniosków o płatność i kontrolę na miejscu prowadzą różne osoby, procedury powinny gwarantować, że obaj kontrolerzy otrzymują we właściwym czasie odpowiednie informacje w sprawie wyników kontroli przeprowadzanych przez każdego z nich.” Wobec powyższego, Instytucja Zarządzająca ZPORR zobowiązała Instytucje Pośredniczące i Wdrażające do zmiany procedur dotyczących wdrażania ZPORR tak, aby zapewnić uczestnictwo osób weryfikujących wnioski o płatność lub opiekunów projektu (w zależności od podziału przyjętego w jednostce) w składzie Zespołu Kontrolującego (jako członek, ale nie jako Kierownik Zespołu Kontrolującego). W przypadku, gdy obciążenie obowiązkami uniemożliwia czynne uczestnictwo w kontrolach, Instytucja Zarządzająca ZPORR zaleciła stworzenie formalnych procedur gwarantujących przekazywanie i analizę informacji na temat projektu do komórki odpowiedzialnej za kontrolę przed przeprowadzeniem kontroli na miejscu oraz informację o wynikach kontroli do osób opiekujących się projektem i/lub dokonujących weryfikacji wniosku o płatność. W tym celu możliwe jest wykorzystanie „Informacji wewnętrznej na temat przedmiotu i podmiotu kontroli” – Załącznika nr 4 do Wytycznych Instytucji Zarządzającej ZPORR w zakresie przeprowadzania wizyty monitorującej/ kontrolnej na miejscu wydane w oparciu o art. 4 rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001.

Ustalenie zamknięte.Ad. Zalecenie 2

Kwestia kwalifikowalności wydatków jest badana na wszystkich szczeblach wdrażania projektu.

Zgodnie z Wytycznymi Instytucji Zarządzającej ZPORR w zakresie przeprowadzania wizyty monitorującej/ kontrolnej na miejscu wydane w oparciu o art. 4 rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001 i listami sprawdzającymi do kontroli z art. 4 badanie kwalifikowalności wydatków jest jednym z głównych elementów kontroli na miejscu. Zgodnie z ww. Wytycznymi, instytucje podczas kontroli na miejscu powinny w ramach badania kwalifikowalności wydatków sprawdzić następujące kwestie:

- czy Beneficjent posiada dowody potwierdzające wszystkie deklarowane we wnioskach wydatki (na personel, beneficjentów i inne); jak są one przechowywane i jakie istnieją systemy dla zapewnienia by wydatki te były księgowane osobno lub by było je można łatwo oddzielić od innych wydatków organizacji;
- czy wydatki są:
 - rzeczywiste;
 - kwalifikujące się do sfinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego;
 - związane z realizacją projektu; oraz

	<p style="text-align: center;">- poparte stosownymi dokumentami.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ jaką Beneficjent przyjął metodę dzielenia wspólnych wydatków (takich jak wydatki na personel); czy zostało to udokumentowane; w jaki sposób organizacja zapewnia, że metoda ta jest sprawiedliwa i słuszna, tzn. że projekt nie stosuje metody dzielenia, która by niesprawiedliwie obciążała projekt Europejskiego Funduszu Społecznego wydatkami ogólnymi organizacji; ➤ czy Beneficjent posiada dowody popierające wnioskowaną kwotę dofinansowania; czy jest to zgodne z prognozą zawartą we wniosku; czy wkład rzeczowy (szczególnie jeśli jest duży) rzeczywiście przyczynia się do realizacji projektu; ➤ czy ewentualne przychody pomniejszyły kwotę wnioskowanego dofinansowania w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. <p>Instytucja Zarządzająca ZPORR zaleciła, aby podczas kontroli na miejscu w wybranych losowo pozycjach z każdej grupy wnioskowanych wydatków zespół kontrolujący poprosił o przedstawianie popierających dowodów (dokumentów źródłowych) oraz weryfikował czy dowody potwierdzające wnioskowane wydatki są:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ bezpośrednio związane z realizacją projektu; ➤ rzeczywiście poniesione, a nie szacunkowo lub hipotetycznie; ➤ kwalifikujące się do sfinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego. <p>W celu sprawdzenia zasadności zaliczania przez Beneficjentów podatku od towarów i usług do kosztów kwalifikowanych, IZ ZPORR podjęła działania w zakresie wzmocnienia systemu weryfikacji kwalifikowalności tego podatku. W tym celu IZ ZPORR skierowała do Instytucji Pośredniczących/Instytucji Wdrażających wytyczną z dnia 23 sierpnia 2007 r., sygn. DRR-VII-85723-21-MW/07 (uzupełnioną i uszczegółowioną pismem z dnia 20 grudnia 2007 r., sygn. DRR-VII-85723-74-DW/07), w której zaleciła tym instytucjom przeprowadzenie szczegółowej analizy projektów pod kątem kwalifikowalności podatku od towarów i usług w ramach projektów realizowanych w ramach ZPORR. W szczególności analiza ma polegać na weryfikacji prawidłowości informacji zawartych w oświadczeniach o kwalifikowalności VAT w oparciu o zaświadczenia o statusie podatkowym beneficjenta (wydawane przez urzędy skarbowe) oraz istotę inwestycji. W ww. wytycznej w sposób wyczerpujący opisano dostępne instytucjom zaangażowanym we wdrażanie Programu instrumenty pozwalające na ocenę kwalifikowalności podatku od towarów i usług oraz polecono tym instytucjom przeprowadzenie jednorazowo, w trybie pilnym, analizy kwalifikowalności podatku w oparciu o wspomniane instrumenty. Ponadto zobowiązano Instytucje Pośredniczące/Instytucje Wdrażające do monitorowania sytuacji prawnopodatkowej beneficjentów, w przypadku których istnieje ryzyko nieprawidłowego zakwalifikowania podatku od towarów i usług. We wspomnianych pismach udzielono również wyjaśnień w odniesieniu do sytuacji, których wystąpienie w praktyce mogłoby budzić wątpliwości interpretacyjne. Opisana powyżej wytyczna zawiera rozwiązania pozwalające na badanie kwalifikowalności podatku od towarów i usług dla wszystkich projektów realizowanych w ramach ZPORR, w tym dla opisanych w Nocie Sygnalizacyjnej projektów, w których możliwość odzyskania podatku powstała w wyniku wykonywania czynności najmu powierzchni wybudowanych/wyremontowanych z udziałem publicznych środków wspólnotowych.</p> <p>Ustalenie zamknięte.</p>
(3)	<p>Europejski Fundusz Społeczny Audyty otwarte – ostatnie pismo KE z dnia 12.04.2010r.</p>
<p>Numer audytu Data przeprowadzenia Rodzaj audytu Miejsce przeprowadzenia</p>	<p>12 – 16 marca 2007 Raport w języku polskim – 21.02.2008r. Audyty funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli Województwo pomorskie <u>Audyty projektów:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ „Pomorska Rada Federacji Stowarzyszeń Naukowo – Technicznych NOT w Gdańsku” Z/2.22/II/2.1/15/05; ➤ „Instytut Organizacji Przedsiębiorstw i Technik Informatycznych InBIT sp. z o.o” Z/2.22/II/2.1/9/05; ➤ „Akademia Kształcenia Zawodowego sp. z o.o. w Gdańsku” Z/2.22/II/2.1/1/05;

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ „Instytut Organizacji Przedsiębiorstw i Technik Informatycznych InBIT Oddział Gdańsk” Z/2.22/II/2.4/4/04 ➤ IMC Kariera sp. z o.o. Gdańsk „Z/2.22/II/2.4/7/07 ➤ „COMBIDATA Poland sp. z o.o.” Z/2.22/II/2.3/19/04
<p>NAJWAŻNIEJSZE ZALECENIA</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaleca się niestosowanie systemu kompensaty jako formy płatności za towary i usługi zgłoszone w projekcie współfinansowanym w ramach EFS. Po zapoznaniu się z argumentacją Instytucji Zarządzającej ZPORR, audytorzy KE (pismo z dnia 15 grudnia 2009 r. zn. EMPL/I/4/MS/MH/dv D(2009 – 27655) przedstawili następujące stanowisko: w związku z faktem, iż wydatki ponoszone w formie kompensaty nie są wydatkami poniesionymi w pieniądzu („payment in cash” – zgodnie z zasadą pkt 1.1 zasady nr 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 448/2004 z dnia 10 marca 2004 r.), kwoty z nich wynikające mogą być uznane za kwalifikowalne, jednakże muszą one spełnić <u>łącznie</u> następujące warunki: <ol style="list-style-type: none"> a. stanowią jeden z wyjątków od płatności w pieniądzu („payment in cash”), o których mowa w pkt. 1.5 zasady nr 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 448/2004 i b. każdy indywidualny przypadek spełnia wszystkie odnośne warunki określone w rozporządzeniach (np. określone w pkt 1.6 rozporządzenia Komisji (WE) nr 448/2004) i c. dokonano weryfikacji mającej na celu upewnienie się, że ceny będące podstawą do ustalenia kwot wynikających z faktur, których dotyczy kompensata, odzwierciedlają ceny rynkowe. 2. Zaleca się aby karty ewidencji czasu pracy odzwierciedlały liczbę faktycznie przepracowanych godzin ujętych w budżecie, a zespół prowadzący kontrole przewidziane w art. 4 zbadał, czy sytuacja taka ma w rzeczywistości miejsce. Ponadto wszyscy organizatorzy projektów realizujący więcej niż jeden finansowany przez UE projekt powinni wymagać od pracowników wypełnienia jednej karty ewidencji czasu pracy i poddania w niej szczegółowych danych na temat pracy nad projektami i nad innymi zadaniami.

STANOWISKO IZ ZPORR	<p><u>Ad. Zalecenie 1</u> IZ ZPORR przeprowadziła przegląd wszystkich przypadków płatności w formie kompensaty pod kątem spełniania kryteriów, o których mowa w zaleceniu. W 3 województwach (podlaskie, pomorskie oraz zachodniopomorskie) przypadki dot. wydatków kwalifikowanych były zgodne z zasadą nr 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 448/2004 z dnia 10 marca 2004r. W dziewięciu województwach ww. forma zapłaty nie miała zastosowania (województwa: dolnośląskie, kujawsko-pomorskie, lubelskie, lubuskie, łódzkie, mazowieckie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie oraz wielkopolskie). W przypadku 4 województw (małopolskie, opolskie, podkarpackie, śląskie) informacje dot. kompensaty Instytucja Zarządzająca przekaże niezwłocznie po ich otrzymaniu z Instytucji Wdrażających. Postępowanie w toku.</p> <p><u>Ad. Zalecenie 2</u> W opinii Instytucji Zarządzającej ZPORR, Beneficjent Końcowy w oparciu o dokumentację projektu, powinien być w stanie zweryfikować obowiązki wykonywane przez pracowników Ostatecznego Odbiorcy m.in. za pomocą kart czasu pracy. Są one jednym z elementów, które pozwalają ocenić prawidłowość realizacji zadań pracownika projektu. Tylko sporządzane na bieżąco i w ten sposób akceptowane przez osobę nadzorującą stanowią wiarygodny dokument potwierdzający wykonanie prac. Karty czasu pracy powinny być prowadzone w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w przypadku gdy pracownik jest rozliczany za czas godzinowy przepracowany na rzecz projektu (np. usługi doradcze); ▪ w przypadku gdy pracownik jest zatrudniony w projekcie na część etatu w ramach umowy o pracę lub do umów cywilnoprawnych - jeśli nie ma możliwości zweryfikowania zadań pracownika projektu w oparciu o samą umowę i zawarte w niej zakresy obowiązków. <p>W sytuacji gdy Ostateczny Odbiorca (Beneficjent) nie prowadzi kart czasu pracy, a np. zawarta z pracownikiem umowa cywilnoprawna zawiera zapis mówiący o ich prowadzeniu, stanowi to w opinii Instytucji Zarządzającej ZPORR naruszenie formalne. Jednakże jeśli Beneficjent Końcowy jest w stanie zweryfikować zadania pracownika projektu na podstawie otrzymanych dokumentów (np. pisma, emaile, notatki pracownika, itp.), a jakość wykonanych na rzecz projektu prac nie wzbudza wątpliwości osób kontrolujących, w takim przypadku zawarte umowy mogą zostać uznane za kwalifikowalne. Ustalenie zamknięte.</p>
(4)	Europejski Fundusz Społeczny Audyt otwarty – pismo KE przekazujące wstępny raport z dnia 03.08.2010 r. (wersja angielska) oraz z dnia 23.08.2010 r. (wersja polska).
Numer audytu Data przeprowadzenia Rodzaj audytu Miejsce przeprowadzenia	2008/635 Czerwiec 2008 r. Raport w języku polskim – 23.08.2010 r. Audyt <u>kompleksowy</u> na projektach w województwie warmińsko-mazurskim, podkarpackim, śląskim, mazowieckim, kujawsko-pomorskim, małopolskim, lubelskim (Ernst & Young). <u>Audyt projektów:</u> <ul style="list-style-type: none"> ➤ „Własne przedsiębiorstwo to niezależność i pieniądze” Z/2.06/II/2.5/0007/05 ➤ „Stypendia szansą dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych porozumienia jarosławskiego” Z/2.18/II/2.2.1/13/05 ➤ Outplacement – program pomocy dla pracowników dotkniętych procesami restrukturyzacji zatrudnienia” Z/2.24/II/2.4/12/05 ➤ „Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez programy stypendialne” Z/2.12/II/2.2/23/04 ➤ „Badanie ukrytego potencjału lokalnego rynku pracy POTENCJAŁ PLUS” 73/11308 ➤ „Pomoc stypendialna uczniom szkół ponadgimnazjalnych kończących się maturą w powiecie braniewskim” Z/2.28/II/2.2/2/06 ➤ „INNOREG – Stypendia dla doktorantów – Innowacje dla regionu” Z/2.04/II/2.6/7/05 ➤ „Elektronika Mławy szansą dla rolników Województwa Mazowieckiego II” Z/2.14/II/2.3/9/59/05

NAJWAŻNIEJSZE ZALECENIA	<p><u>Ustalenie nr 7</u></p> <p>Projekt „Własne przedsiębiorstwo to niezależność i pieniądze” (Z/2.06/II/2.5/0007/05). Zadeklarowane koszty nie zostały poniesione, są niekwalifikowalne, pozostają bez związku z projektem lub nie są właściwie udokumentowane.</p> <p>Opis ustalenia:</p> <p>Brak dowodów na to, że biznesplan będący podstawą do udzielenia wsparcia materialnego ostatecznemu beneficjentowi został zrealizowany oraz że jakiegokolwiek środki trwałe zostały przez niego nabyte. W ocenie audytorów, jego biznesplan nie był spójny i realistyczny. Potencjalny niekwalifikowalny wydatek do korekty: 12.000,00 zł.</p>
STANOWISKO IZ ZPORR	Obecnie stanowisko Państwa Członkowskiego jest w trakcie opracowywania i zostanie przekazane w ciągu dwóch miesięcy od otrzymania polskiej wersji raportu, która wpłynęła do IZ ZPORR w dniu 30.08.2010 r.

EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

(1)	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Audyt zamknięty
Numer audytu	<i>2005/PL/REGIO/I2/330/1</i>
Data przeprowadzenia	14 – 18 listopad 2005
Rodzaj audytu	Raport w języku polskim – 20.04.2006r.
Miejsce przeprowadzenia	Kontrola funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli ZPORR woj. mazowieckie i lubelskie - Warszawa - Lublin
NAJWAŻNIEJSZE ZALECENIA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Instytucja zarządzająca powinna poinstruować wszystkie zainteresowane podmioty, aby uzupełniły standardowy tekst umowy o dofinansowanie, na którego podstawie będą w przyszłości podpisywane umowy, o krótki opis projektu, wskaźniki budżetowe, główne pozycje wydatków i kluczowe efekty projektu. Można to zrobić np. poprzez dodanie załącznika do umowy o dofinansowanie. Należy także sporządzić załącznik do umowy o dofinansowanie zawierający podstawowe informacje o zasadach kwalifikowalności wydatków oraz dołączać go do umów podpisywanych w przyszłości. W stosownych przypadkach należy także w treści umowy o dofinansowanie zawrzeć odwołanie do wymogu przestrzegania przepisów wspólnotowych w zakresie ochrony środowiska i równości szans. 2. Zgodność z art. 4 – niektóre pytania z list kontrolnych stosowanych w przypadku kontroli na dokumentach wniosków o płatność oraz do monitorowania projektów na miejscu są sformułowane zbyt szeroko, aby mogły być użyteczne w praktyce i określać faktyczny przedmiot kontroli. Instytucja Zarządzająca jest proszona o przekazanie Urzędowi Wojewódzkiemu wskazówek na temat przekształcenia wskazanych pytań ogólnych w pytania szczegółowe. Aby uniknąć dublowania wysiłków, należy przy tym wziąć pod uwagę, że kontrole dokumentowe oraz kontrole na miejscu to uzupełniające się elementy systemu kontroli wewnętrznej organów zarządzających programami EFRR. 3. W zakres kontroli ex-post dotyczącej zamówień publicznych powinno wchodzić badanie kryteriów wyboru i udzielania zamówienia oraz jakościowa ocena pracy komisji oceniającej. Kontrola powinna także objąć realizację umowy. Przy określaniu zakresu swoich prac instytucja pośrednicząca powinna jednak wziąć pod uwagę działania kontrolne zrealizowane przez inne organy kontrolne - na przykład, jeśli dana umowa została dokładnie sprawdzona przez Urząd Zamówień Publicznych, nie uważa się za konieczne, aby instytucja pośrednicząca powtarzała taką kontrolę (powinien on oprzeć się na wynikach badania przeprowadzonego przez Urząd Zamówień Publicznych). Analogicznie, jeśli instytucja pośrednicząca posiada informacje o tym, że procedura zamówień została sprawdzona przez inne niezależne podmioty kontrolujące (tzn. audyt wewnętrzny u beneficjenta), nie musi ona ponownie przeprowadzać takiego badania. Zaleca się, aby kontrola ex-post była prowadzona na poziomie beneficjenta końcowego. Nie ma sprzeciwu co do tego, aby instytucja pośrednicząca mogła badać zasadniczą dokumentację w swojej siedzibie, jednak kontrola procedury zamówień publicznych może wymagać zapoznania się ze szczegółowymi informacjami dotyczącymi umów i specyfikacji istotnych warunków zamówienia, które są często zbyt obszerne, aby mogły zostać w całości udostępnione poza siedzibą beneficjenta końcowego (instytucji zamawiającej).

**STANOWISKO IZ
ZPORR**

Ad. Zalecenie 1

W opinii Instytucji Zarządzającej ZPORR nie ma potrzeby uzupełniania standardowego tekstu umowy o dofinansowanie o krótki opis projektu, wskaźniki budżetowe, główne pozycje wydatków i kluczowe efekty projektu, gdyż wszystkie powyższe dane znajdują się we wniosku, który jest załącznikiem do umowy. Wprowadzenie tych informacji do umowy wydaje się być nieuzasadnione. Również propozycja załączania do umowy podstawowych informacji o zasadach kwalifikowania wydatków, zdaniem IZ nie jest koniecznym rozwiązaniem, gdyż zasady kwalifikowalności wydatków zostały uregulowane w Uzupełnieniu ZPORR stanowiącym powszechnie obowiązujące prawo. Ponadto, właściwe zasady kwalifikowalności wraz z komentarzem umieszczone zostały w wytycznych nt. Kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR opracowanych przez Jednostkę Monitorującą -Kontrolną EFRR, stanowiących jeden z podstawowych dokumentów stosowanych przy wdrażaniu programu. W zakresie wprowadzenia do umowy odwołania do wymogu przestrzegania przepisów wspólnotowych w zakresie ochrony środowiska i równych szans, IZ zaleci instytucjom podpisującym umowy uzupełnienie umów o odpowiednie zapisy. Przygotowanie nowych wzorów umów o dofinansowanie projektu, uzupełnione o postanowienia zobowiązujące do przestrzegania regulacji UE w zakresie ochrony środowiska i równości szans. W odniesieniu do uzupełnienia standardowej umowy o dofinansowanie innymi elementami, audytorzy przyjęli wyjaśnienia władz polskich. 24 listopada 2006 r. opublikowany został w Monitorze Polskim komunikat Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 16 listopada 2006 r. w sprawie wzorów umów o dofinansowanie projektów realizowanych w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004-2006 (M.P. Nr 84, poz. 856). W obowiązujących wzorach umów wprowadzono następujący zapis: Beneficjent zobowiązuje się do przestrzegania przepisów wspólnotowych w zakresie polityk horyzontalnych.

Ustalenie zamknięte.

Ad. Zalecenie 2

Wzór listy sprawdzającej do weryfikacji wniosków Beneficjentów o płatność został przedstawiony Instytucjom Pośredniczącym wraz z wzorcowym Podręcznikiem procedur. Z informacji uzyskanych od Instytucji Pośredniczących wynika, że Instytucje Pośredniczące stosują w trakcie weryfikacji wniosków o płatność dodatkowe, uszczegółowione listy sprawdzające. Po zakończeniu procesu weryfikacji wniosków od Instytucji Pośredniczącej do Instytucji Zarządzającej za I kwartał 2006r., IZ ZPORR podejmie kroki w celu zmodyfikowania wzorcowej listy sprawdzającej, tak, by zostały wykonane zalecenia audytorów i nie było konieczności stosowania dodatkowych list. Wszelkie modyfikacje wzorcowej listy sprawdzającej zostaną skonsultowane z instytucjami dokonującymi weryfikacji wniosków Beneficjentów o płatność. W zakresie kontroli na miejscu (z art. 4 rozporządzenia 438/2001), IZ ZPORR sporządziła i przekazała w dniu 31.07.2006r. instytucjom w regionach „Wytyczne IZ ZPORR w zakresie przeprowadzenia wizyty monitorująco - kontrolnej na miejscu wydane w oparciu o wytyczne art. 4 Rozporządzenia Komisji (WE) 438/2001.” Wytyczne zostały zaktualizowane w dniu 31.07.2007r. Audytorzy zasugerowali, by Instytucja Zarządzająca przyjęła bardziej aktywną rolę w procesie zmieniania list kontrolnych oraz upewniła się, że zmiany te są wprowadzone najszybciej jak to możliwe. Audytorzy poinformowali, iż sprawa list kontrolnych zostanie sprawdzona podczas audytu projektów (audyt fazy II) zaplanowanego na czwarty kwartał 2006. Władze polskie zostały proszone o dostarczenie audytorom KE odpowiednich dokumentów (wskazówki dotyczące kontroli zgodnie z art. 4 oraz list kontrolnych) jak tylko staną się one dostępne. W dniu 31 lipca 2006r. zaczęły obowiązywać Wytyczne Instytucji Zarządzającej Zintegrowanym Programem Operacyjnym Rozwoju Regionalnego w zakresie przeprowadzania wizyty monitorującej/kontrolnej na miejscu wydane w oparciu o art. 4 Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001 z dnia 2 marca 2001r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania Rozporządzenia Rady (WE) Nr 1260/1999 dotyczącego zarządzania i systemów kontroli pomocy udzielanej w ramach funduszy zostały zatwierdzone przez Ministra Rozwoju Regionalnego. Wytyczne przekazane zostały regionom pismem w dniu ich zatwierdzenia. Wytyczne zostały zaktualizowane w dniu 31 lipca 2007r.

Ustalenie zamknięte.

Ad. Zalecenie 3

Kontrola ex-post, jak i ex-ante oparta jest na wytycznych MRR - Instytucji Zarządzającej ZPORR, w szczególności na liście sprawdzającej do zamówień publicznych zamieszczonej na stronie MRR. W trakcie kontroli zespół kontrolujący zapoznaje się z protokołami i wynikami kontroli innych organów, biorąc je pod uwagę i powołując się na nie w swoich informacjach. Kontrola ex-post odbywa się na miejscu u beneficjenta końcowego.

Ustalenie zamknięte.

(2)	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Audyty zamknięte
Numer audytu Data przeprowadzenia Rodzaj audytu Miejsce przeprowadzenia	2005/PL/REGIO/I2/329/1 27.02 – 03.03.2006 Raport w języku polskim – 24.07.2006r. Kontrola funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli woj. mazowieckie i małopolskie - Warszawa – Kraków
NAJWAŻNIEJSZE ZALECENIA	<ol style="list-style-type: none"> Ocena wniosków o dofinansowanie powinna być zgodna z kryteriami i procedurami określonymi dla programu (tj. IZ powinna wyznaczyć jasne, istotne i mierzalne kryteria oceny wniosków o dofinansowanie). Polskie władze powinny zapewnić jednakowe traktowanie wszystkich wnioskodawców. Proces wyboru powinien być całkowicie przejrzysty, udokumentowany i opierać się na z góry określonych kryteriach wyboru. Wynik oceny może ulegać zmianom tylko w dobrze uzasadnionych przypadkach. IZ powinna odgrywać w tym procesie rolę nadzorującą. Należy ustanowić procedurę odwoławczą oraz zagwarantować, że wszystkie odwołania są rozpatrywane. IZ ZPORR powinna, bez nieuzasadnionej zwłoki, przekazać Instytucjom Pośredniczącym odpowiednie wytyczne na temat tego, jak traktować nieprawidłowości w dziedzinie zamówień publicznych. Urzędy Wojewódzkie w obu województwach powinny rozważyć przeprowadzanie „ex-ante” pełnych kontroli dotyczących procedur zamówień publicznych przynajmniej w odniesieniu do najważniejszych projektów (tj. zamówień przekraczających progi wspólnotowe) oraz/lub projektów ryzykownych. Kontrole „ex-ante” dotyczące procedur zamówień publicznych są zalecane, gdyż redukują one możliwość wystąpienia przypadku nieprawidłowego udzielenia zamówienia oraz umożliwiają podjęcie na czas działań korygujących. W przypadku kontroli „ex-post” władze polskie powinny rozważyć zastosowanie korekt finansowych w przypadkach nieprzestrzegania procedur dotyczących zamówień publicznych.
STANOWISKO IZ ZPORR	<p><u>Ad. Zalecenie 1</u> Wprowadzony rozporządzeniem ws. przyjęcia zmiany do Uzupełnienia Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego z dn. 9 maja 2005r. przepis przejściowy nakazujący stosowanie nowych przepisów w stosunku do wszystkich projektów, bez względu na stopień zaawansowania procedury oceny i naboru wniosków, od dnia wejścia w życie Rozporządzenia obowiązywał od dnia 18 maja 2005 r. i nie miał zastosowania do projektów dla których termin składania wniosków zakończył się przed wejściem w życie Rozporządzenia, czyli przed dniem 18 maja 2005 r. Podczas kolejnych zmian Uzupełnienia ZPORR, IZ ZPORR zwracała szczególną uwagę na określenie vacatio legis dla wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego oraz na zakres obowiązywania zmian wprowadzanych do Uzupełnienia ZPORR, aby nie doprowadziło to do zmiany obowiązujących zasad wyboru i oceny wniosków w trakcie trwania konkursu. Dlatego też zmiany wprowadzane kolejnymi rozporządzeniami zmieniającymi Uzupełnienie ZPORR, nie miały zastosowania do czynności związanych z naborem i oceną wniosków o dofinansowanie realizacji projektów złożonych w konkursie, w którym termin składania wniosków zakończył się przed dniem wejścia w życie Rozporządzenia zmieniającego. Do wniosków złożonych w zamkniętym konkursie stosuje się zasady obowiązujące na dzień zakończenia naboru wniosków. Kwestia zamknięta dla tego audytu przez KE - kwestia pozostaje istotna dla perspektywy 2007-2013.</p> <p>Ustalenie zamknięte.</p> <p><u>Ad. Zalecenie 2</u> Prawo przyznane Zarządowi Województwa (ZW) oraz Regionalnemu Komitetowi Sterującemu (RKS) do wprowadzania zmian w kolejności na liście rankingowej projektów ułożonej po I etapie konkursu wiąże się z faktem, że instytucje te oceniają projekty posługując się kryterium stopnia ważności ich realizacji dla rozwoju województwa. RKS jest ciałem opiniodawczo-doradczym dla Zarządu Województwa. W RKS dla każdego województwa uczestniczą przedstawiciele samorządów lokalnych, instytucji centralnych oraz reprezentatywna grupa przedstawicieli społeczno-gospodarczych. Są to osoby, które mają największą wiedzę o potrzebach województwa, stąd też powinny mieć możliwość wybrania do realizacji tych projektów, które najbardziej przyczynią się do rozwoju województwa. Należy jednak zauważyć, że każda zmiana w kolejności wniosków rekomendowanych, musi zostać poparta uzasadnieniem wskazującym na stopień ważności projektu dla danego</p>

regionu z powołaniem się na zapisy strategii rozwoju województwa. Rekomendacja projektów wyrażona w uchwale RKS jest istotna i niezbędna, ale nie jest wiążąca dla Zarządu. Zarząd Województwa może wprowadzić zmiany w kolejności projektów na liście przekazywanej przez RKS kierując się własną oceną, potrzebą regionu oraz mając na uwadze m.in. wysokość alokacji przyznanej na dane działanie. Każda decyzja Zarządu Województwa o zmianie kolejności na liście rankingowej wymaga odpowiedniego uzasadnienia. Brak charakteru wiążącego przedstawionej przez RKS listy rekomendacyjnej wynika z faktu, że zgodnie z ustawą z dn. 5.06.1998r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1590, z późn. zm.), to samorząd województwa prowadzi politykę rozwoju województwa oraz programów województwa, a następnie wykonywanie przyjętej strategii. W każdym przypadku istnieje obowiązek informowania wnioskodawcy o przyczynach nie wybrania projektu do dofinansowania. Po wniesieniu odwołania przez wnioskodawcę, którego projekt nie uzyskał dofinansowania, badaniu przez IZ ZPORR podlega m.in. fakt sporządzania uzasadnienia dla wprowadzonych zmian na liście rankingowej. Gdy IZ ZPORR stwierdzi naruszenie zasad postępowania poprzez nie sporządzenie uzasadnienia, bądź sporządzenie uzasadnienia nie zawierającego przyczyn nie wybrania wniosku, Zarząd Województwa jest wzywany do uzupełnienia uzasadnienia. Kwestia zamknięta dla tego audytu przez KE - kwestia pozostaje istotna dla perspektywy 2007-2013.

Ustalenie zamknięte.

Ad. Zalecenie 3

Zgodnie z Rozdziałem 6 Podręcznika procedur wdrażania ZPORR, Beneficjent ma możliwość odwołania się od decyzji podjętych w odniesieniu do złożonego przez niego wniosku o dofinansowanie realizacji projektu. Odwołanie może dotyczyć wyniku oceny formalnej oraz kwestii proceduralnych na każdym etapie oceny i wyboru. Jest to bardzo szeroki zakres spraw, od których przysługuje odwołanie. Pomimo, że wnioskodawca nie może wnieść odwołania od zasadności oceny merytoryczno-technicznej przeprowadzanej przez Panel Ekspertów, zasady oceny zostały tak ukształtowane, aby zagwarantować bezstronność i wysoki stopień wiedzy osób oceniających projekt. Każdy projekt jest oceniany przez 3 niezależnych Ekspertów, pochodzących z list przygotowywanych przez niepowiązane ze sobą instytucje: marszałka województwa, wojewodę oraz przez instytucje o charakterze regionalnym. Do jednego Panelu może być powołana co do zasady tylko jedna osoba z każdej listy. Dla każdego typu projektu stworzono oddzielne listy tak, aby projekt był oceniany przez osoby posiadające niezbędną wiedzę w danej dziedzinie. Ponadto, przy wyborze ekspertów obowiązuje zasada bezstronności - do Panelu nie może być powołana osoba związana z wnioskiem uczestniczącym w konkursie. Dla większej przejrzystości oceny IZ ZPORR wprowadziła konieczność uzasadnienia przez każdego z ekspertów liczby punktów przyznanej w każdym kryterium. Jeżeli różnica punktów przyznanych przez poszczególnych ekspertów dla danego kryterium przekroczy 3, wniosek podlega ponownej ocenie przez inny skład Panelu Ekspertów. Przy obecnie istniejącym systemie rozpatrywania odwołań, dopuszczenie możliwości wnoszenia odwołania od oceny merytoryczno-technicznej oznaczałoby, że weryfikacja oceny dokonanej przez ekspertów dokonywana byłaby przez pracowników urzędów, którzy nie są specjalistami w danej dziedzinie. W związku ze znacznym stopniem skomplikowania ocenianych projektów, zostało przyznane wnioskodawcy dodatkowe prawo do poprawy wniosku w zakresie wskazanym przez ekspertów. Ponadto przejrzystość oceny wzmacnia obowiązek informowania wnioskodawcy o średniej liczbie punktów przyznanej przez ekspertów w każdym kryterium wraz z uzasadnieniem. W każdym przypadku Beneficjent może wnieść odwołanie od naruszenia zasad postępowania podczas oceny merytoryczno-technicznej. Podczas posiedzeń RKS dopuszczono możliwość uzyskania wyjaśnień od ekspertów w zakresie dokonanej przez nich oceny wniosków. Ukształtowanie procedury polegającej na braku możliwości do wniesienia odwołania od decyzji Zarządu Województwa w zakresie zasadności wyboru wniosków do dofinansowania wynika z konieczności ścisłego powiązania wybieranych projektów ze strategią rozwoju województwa. Zgodnie z ustawą o Samorządzie Województwa, to Samorząd Województwa odpowiada za przygotowanie i realizację strategii województwa. Projekty wybierane do dofinansowania ze środków dostępnych w ramach ZPORR powinny przede wszystkim spełniać wszystkie warunki określone dla programu, ale także powinny przyczyniać się do rozwoju województwa. Stąd ocena projektu ze względu na stopień znaczenia projektu dla województwa, została powierzona RKS oraz Zarządowi Województwa - podmiotom, które najlepiej znają potrzeby danego województwa. Wnioskodawca może jednak w odwołaniu podnosić zarzuty związane z naruszeniem zasad postępowania również na tym etapie oceny. IZ ZPORR otrzymywała odwołania, w których podnoszone były tego typu zarzuty. W swoich rozstrzygnięciach IZ ZPORR nakazywała sporządzenie uzasadnienia dla nie wybrania projektu do realizacji, bądź w przypadku stwierdzenia wprowadzenia dodatkowych kryteriów wyboru nieznanymi wnioskodawcom w chwili ogłoszenia o konkursie - powtórzenie postępowania w zakresie, w którym zostało ono dotknięte błędem. Jest to również dowód zaufania do władz regionalnych, mający szczególnie znaczenie w procesie przygotowania Samorządu Województwa do odgrywania większej roli w zarządzaniu regionalnymi programami operacyjnymi w przyszłym okresie programowania. Należy także podkreślić, że Zarząd Województwa może wybrać do dofinansowania tylko te projekty, których wykonalność została oceniona pozytywnie oraz w wyniku oceny merytoryczno-technicznej uzyskały powyżej 60% punktów. Brak procedury odwoławczej w Działaniu 3.4 ZPORR wynika ze specyfiki tego działania, ukształtowanego podobnie jak działania w Priorytecie 2 ZPORR. Pomimo braku procedury odwoławczej w ramach Działania 3.4 i Priorytetu 2, w uzasadnionych przypadkach wystąpienia oczywistych błędów IW

	<p>podczas oceny wniosku, Beneficjent jest uprawniony do zgłoszenia zastrzeżeń do IW w celu ponownego rozpatrzenia sprawy. W takiej sytuacji, IW może uznać zarzuty za zasadne i przywrócić wniosek do ponownej oceny i takie stanowisko IZ zostało przekazane do IW. Kwestia zamknięta dla tego audytu przez KE – kwestia pozostaje istotna dla perspektywy 2007-2013. Ustalenie zamknięte.</p> <p><u>Ad. Zalecenie 4</u> Pismem z dn. 2.06.2006 (znak:DRR-IV-94913-06-AT/06) IZ ZPORR przekazała Instytucjom Wdrażającym oraz Instytucjom Pośredniczącym „Wytyczne IZ ZPORR w zakresie kontroli stosowania przepisów dotyczących zamówień publicznych przy realizacji projektów współfinansowanych w ramach ZPORR”. W Wytycznych tych została zamieszczona informacja jak należy traktować nieprawidłowości w zakresie udzielania zamówień publicznych. Wytyczne zostały zaktualizowane pod kątem zagadnień, które były przedmiotem szczególnej uwagi ze strony audytorów KE podczas przeprowadzanych audytów i przesłane do Instytucji w regionach w dniu 17.04.2007r. oraz przekazane do Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej KE przy piśmie o nr DPW-IV-722-JK/07 w dniu 21.05.2007r. Przeprowadzony został dla wszystkich instytucji zaangażowanych w realizację ZPORR cykl szkoleń z zakresu zamówień publicznych oraz nieprawidłowości pojawiających się podczas stosowania Prawa zamówień publicznych. Szkolenia zostały przeprowadzone przez IZ ZPORR oraz przedstawicieli Urzędu Zamówień Publicznych w maju 2006r. Zgodnie z wiedzą IZ ZPORR, większość wykrytych uchybień w stosowaniu ustawy Prawo zamówień publicznych nie stanowi tzw. rażących naruszeń ustawy, które ex lege skutkują nieważnością umowy zawartej w wyniku przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Powyższe stwierdzenie IZ ZPORR jest zbieżne z notą sygnalizacyjną przekazaną przez Ministerstwo Finansów w listopadzie 2006 r. Ponadto, 14 marca 2008 r. Pani Elżbieta Bieńkowska, Minister Rozwoju Regionalnego przekazała instytucjom zaangażowanym we wdrażanie programów finansowanych z Unii Europejskiej pismo zawierające wytyczne pn. Wymierzanie korekt finansowych za naruszenia prawa zamówień publicznych związane z realizacją projektów współfinansowanych ze środków funduszy UE. W dniu 17 kwietnia 2008 r. Instytucja Zarządzająca Zintegrowanym Programem Operacyjnym Rozwoju Regionalnego przekazała instytucjom zaangażowanym w realizację ZPORR ww. wytyczne z informacją o ich obowiązywaniu dla programu po dniu otrzymania pisma Ministra Rozwoju Regionalnego z 14 marca 2008 r. Przedmiotowe wytyczne zawierają wyrażone procentowo wielkości korekt finansowych przypisane konkretnym rodzajom naruszeń prawa zamówień publicznych. Mają one służyć koordynacji i ujednoczeniu sposobu postępowania przez instytucje zaangażowane w realizację ZPORR w przypadku wykrycia naruszeń przepisów prawa zamówień publicznych w procesie realizacji przedsięwzięć współfinansowanych z funduszy strukturalnych. W dokumencie przyjęto podstawowe założenie, zgodnie z którym wskazane poziomy korekt powinny znaleźć zastosowanie jedynie w odniesieniu do tych przypadków naruszeń przepisów prawa zamówień publicznych, w których nie jest możliwe oszacowanie nieprawidłowo wydatkowanej kwoty. Ustalenie zamknięte.</p> <p><u>Ad. Zalecenie 5</u> Kontrola zamówień publicznych prowadzona jest poprzez kontrolę ex-ante - obligatoryjnie - ogłoszeń o zamówieniu, umów z wykonawcami i aneksów do nich, fakultatywnie - Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia. Ponadto, zgodnie z art. 167 ust.2 pkt. 1i 2 Ustawy Prawo Zamówień Publicznych, dla zamówień, których wartość przekracza 20 mln euro dla robót budowlanych i odpowiednio 10 mln euro dla dostaw lub usług przeprowadzana jest tzw. kontrola uprzednia udzielanych zamówień przez właściwy organ, tj. Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych. W celu pogłębienia kontroli zamówień Ministerstwo Rozwoju Regionalnego przekazało wzory bardziej szczegółowych list sprawdzających. Ustalenie zamknięte.</p>
(3)	<p>Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego</p> <p>Pismem z dnia 24.07.2009r. MF przekazało stanowisko IZ ZPORR. W opinii IZ ZPORR wszystkie punkty audytu zostały zamknięte, jednakże brak informacji zwrotnej z KE w tej sprawie</p>
<p>Numer audytu</p> <p>Data przeprowadzenia</p> <p>Rodzaj audytu</p> <p>Miejsce przeprowadzenia</p>	<p>2006/PL/REGIO/I2/417.1</p> <p>13 – 17 listopad 2006</p> <p>Raport w języku polskim – 10.07.2007r.</p> <p>Audyt projektów</p>

	<p><u>Województwo mazowieckie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ „Wzmocnienie infrastruktury drogowej o znaczeniu regionalnym w Powiecie Przasnyskim” Z/2.14/I/1.1.1/104/04; ➤ „Modernizacja budynku B Wydziału Zarządzania UW” Z/2.14/I/1.3.1./72/04; ➤ „Rozbudowa trasy tramwajowej Bemowo – Młociny” Z/2.14/I/1.6/10/04; ➤ „Modernizacja drogi powiatowej nr 28567 Miąse – Kury, gmina Tłuszcz, powiat Wołomiński” Z/2.14/III/3.1/4/04; ➤ „Modernizacja drogi powiatowej nr 36213 Sulejów – Wujówka – Strachówka” Z/2.14/III/3.1/29/04. <p><u>Województwo lubelskie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ „Budowa i modernizacja systemu wodociągowego i kanalizacyjnego miasta Biała Podlaska” Z/2.06/I/1.2/93/04; ➤ „Modernizacja i rozbudowa infrastruktury naukowo – dydaktycznej, sportowej oraz socjalnej w Zamiejscowym Wydziale Wychowania Fizycznego (ZWWF) w Białej Podlaskiej” Z/2.06/I/1.3.1/266/04; ➤ „Przebudowa oraz rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 812 na odcinku Biała Podlaska – Wisznice od km 6+150 do km 37+150” Z/2.06/I/1.1.1/44/05
<p>NAJWAŻNIEJSZE ZALECENIA</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Generowanie przez projekty nieznacznego przychodu netto (dochodu)</u> W związku z trwającymi i przyszłymi naborami wniosków o dofinansowanie, polskie władze poproszone zostały o odwołanie swojego zalecenia i ustalenie odpowiednich procedur w celu zapewnienia, że przychody netto (dochody) (zarówno znaczne, jak i nieznaczne) będą odpowiednio sprawdzone podczas fazy rozpatrywania wniosków i uwzględnione przy ustaleniu procentowego udziału współfinansowania. Dodatkowe działania wymagane przez KE: <ul style="list-style-type: none"> ➤ identyfikacja na podstawie analizy ryzyka, najważniejszych projektów, dla których to ustalenie może mieć istotny wpływ; ➤ ustalenie i zastosowanie odpowiednich korekt finansowych w odniesieniu do wszystkich zidentyfikowanych projektów; ➤ powiadomienie KE o ogólnym wyniku tego procesu. 2. <u>Ryzyko podwójnego finansowania w przypadku projektów drogowych</u> Polskie władze poproszone są o powiadomienie KE na temat sposobu, w jaki urzędy marszałkowskie upewniają się podczas wyboru projektów, że dany projekt lub jego część nie uzyskała już współfinansowania z UE. Ponadto, polskie władze poproszone są o zapewnienie, że Beneficjenci Końcowi nadają oryginałom faktur otrzymanych od kontrahentów (na pierwszej stronie) oznaczenia, z którym Programem/Funduszem są związane faktury i kiedy zostały one przedłożone w celu zwrotu kosztów. 3. <u>Niejasne kryteria wyboru dla projektów, które można realizować w ramach Działania 1.1.1. i 3.1. Możliwe sztuczne rozdzielanie kontraktów na modernizację dróg pomiędzy dwa podobne projekty wdrażane w ramach dwóch różnych działań.</u> Polskie władze proszone są o wyjaśnienie logiki kierującej podziałem odcinków dróg modernizowanych w ramach dwóch projektów na dwa działania 1.1.1 i 3.1. 4. <u>Możliwość wystąpienia dyskryminujących kryteriów wyboru w procesach dotyczących zamówień publicznych</u> W przyszłości władze polskie powinny wyeliminować występowanie jakichkolwiek dyskryminujących kryteriów wyboru utrudniających składanie ofert potencjalnym oferentom z innych państw członkowskich. Dodatkowe uwagi ze strony KE – Zważywszy na systemowy charakter tego ustalenia, które było już podnoszone podczas audytu zamówień publicznych Funduszu Spójności w 2006 roku, KE zdecyduje w ramach Zapytania na temat zamówień publicznych o podjęciu odpowiednich działań zarówno w odniesieniu do EFRR, jak i Funduszu Spójności (ewentualne korekty finansowe). 5. Polskie władze proszone są o podjęcie odpowiednich kroków w celu osiągnięcia całkowitej zgodności tego projektu z dyrektywą Rady 85/337 w sprawie oceny oddziaływania na środowisko.

**STANOWISKO IZ
ZPORR**

Ad. Zalecenie 1

IZ ZPORR zwróciła się pismem z dnia 10.07.2007r. do Instytucji w regionach o dokonanie analizy czy znaczne i nieznaczne przychody netto były odpowiednio sprawdzane i uwzględniane przy ustalaniu procentowego udziału współfinansowania środków z UE. Ponadto, zgodnie z zaleceniami Komisji Europejskiej, IZ ZPORR odwołała w zakresie nowo podpisywanych umów wytyczną aby dofinansowanie dla projektów generujących zysk mniejszy niż 25% było obniżone o 0%. Ww. wytyczna została wydana ze względu na fakt, iż art. 29 Rozporządzenia Rady (WE) 1260/1999 wyraźnie ogranicza procentowy udział współfinansowania jedynie w odniesieniu do projektów generujących znaczące przychody netto. W art. 29 ww. rozporządzenia nie ma mowy o konieczności obniżenia dofinansowania w przypadku projektów generujących nieznaczne przychody netto. Niski poziom rozwoju społeczno – gospodarczego kraju, na który zwrócono uwagę w analizie ex-ante Programu, związany jest z brakiem możliwości pozyskania środków na realizację działań służących rozwojowi i wzrostowi konkurencyjności regionów. W związku z tym osiągnięcie celów ZPORR wymaga zapewnienia odpowiednio wysokiego poziomu dofinansowania ze środków wspólnotowych. Obniżenie poziomu dofinansowania może uniemożliwić realizację projektu z powodu konieczności zgromadzenia dodatkowych środków własnych przez beneficjenta. W przypadku osiągania jedynie nieznacznych zysków istnieje obawa, że osiągane przychody nie zrekompensują zmniejszenia pomocy dla beneficjentów. Ww. wytyczna była konsultowana z IZ PWW i została wydana wobec braku wcześniejszych precyzyjnych wytycznych KE w sprawie konieczności obniżania dofinansowania w przypadku nieznacznego przychodu netto oraz z uwagi na wysoki stopień zaawansowania kontraktacji projektów ramach Programu. Ponadto Komisja Europejska sama doszła do wniosku, że przepisy w tym zakresie nie są precyzyjne, co skutkowało ich doprecyzowaniem w nowej perspektywie finansowej 2007-2013. W związku z powyższym, Instytucja Zarządzająca ZPORR nie znajduje przepisu prawa, na którego podstawie audytorzy KE wysnuli przedmiotowe ustalenia. Wydaje się, iż zapis z raportu audytu KE dot. konieczności obniżania dofinansowania w przypadku nieznacznego przychodu netto jest interpretacją. Kwestia zamknięta przez KE.

Ustalenie zamknięte.

Ad. Zalecenie 2

W myśl Uzupelnienia ZPORR podział projektów drogowych według kryteriów regionalnych i lokalnych jest całkowicie rozłączny i nie przewiduje możliwości finansowania inwestycji w obrębie jednego ciągu drogowego z dwóch różnych działań. Zapisy Uzupelnienia ZPORR stwierdzają, iż w działaniu 1.1.1 „Wspierane będą projekty stanowiące ważny element regionalnego systemu transportowego (drogi wojewódzkie, powiatowe, gminne) poprawiające dostęp do:

- sieci dróg krajowych lub międzynarodowych,
- regionalnych centrów gospodarczych ważnych z punktu widzenia rozwoju społeczno – gospodarczego regionu,
- istniejących lub planowanych obiektów przemysłowych i usługowych (np. parki przemysłowe),
- portów morskich, portów rybackich, portów rzecznych wykorzystywanych do celów gospodarczych, lotnisk, stacji kolejowych i innych obiektów transportu publicznego, a także projekty odciażające układy komunikacyjne miast, w tym w szczególności centra gospodarcze i zabytkowe.” Natomiast „wyłączone z finansowania są projekty obejmujące drogi gminne i powiatowe o charakterze lokalnym, kwalifikujące się do wsparcia w ramach Priorytetu 3 – Rozwój lokalny ZPORR, a także drogi krajowe i międzynarodowe kwalifikujące się do wsparcia w ramach SPO Transport oraz inwestycje z części transportowej Funduszu Spójności”, co wyklucza możliwość podwójnego finansowania. Beneficjenci końcowi zostali poinformowani o konieczności oznaczania oryginałów faktur na pierwszej stronie pismem IZ ZPORR znak DRR-VII-94860-48-HA/06 z dnia 13.12.2006. Stosowne uszczegółowienie zostało wprowadzone do instrukcji do wniosków beneficjenta o płatność udostępnionej na stronie www.zporr.gov.pl. Opisy faktur według powyższej instrukcji są zamieszczane od dnia 1.02.2007 r. Kwestia zamknięta przez KE.

Ustalenie zamknięte.

Ad. Zalecenie 3

Zdarzenie przytoczone przez Audytora, kiedy dwie drogi łączące się z drogą o charakterze regionalnym są modernizowane z dwóch różnych działań wynika z faktu różnej klasyfikacji tych połączeń oraz różnego zakresu prac. W skład projektu Z/2.14/I/1.1.1/104/04 wchodziły drogi klasy G (oznaczone jako „główne” wg klasyfikacji zawartej w Rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie, Dz. U. z 1999 r, nr 43, poz. 430), natomiast w skład projektu Z/2.14.III/3.1/188/04 drogi klasy Z lub L, (oznaczone

odpowiednio jako „zbiorcze” lub „lokalne”). Ponadto specyfika dokonywanych prac i technologia różniły się w obydwu projektach, co wynikało też z różnej klasyfikacji dróg. Połączenie tych dwóch projektów według sugestii Audytora byłoby niewskazane ze względu na te właśnie różnice. Stwierdzenie o poprawie dostępności do terenów inwestycyjnych w projekcie nr Z/2.14/III/3.1/188/04 oznacza poprawę dostępności dla mieszkańców powiatu, a nie regionu i nie może być zdaniem IZ ZPORR interpretowane jako wskazujące na znaczenie regionalne. Wszystkie powyższe fakty jednoznacznie wskazują na poprawność zakwalifikowania obu projektów odpowiednio do wsparcia w Działaniach 1.1 oraz 3.1. Kwestia zamknięta przez KE.

Ustalenie zamknięte.

Ad. Zalecenie 4

Podstawą prowadzenia zamówień w ramach projektów ZPORR jest ustawa Prawo zamówień publicznych z dnia 29 stycznia 2004r. (Dz. U. Nr 19 poz. 177 z późn. zm.), której zapisy, łącznie z aktami wykonawczymi (w szczególności: Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 kwietnia 2004 roku w sprawie rodzajów dokumentów potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy (Dz. U. Nr 71 poz. 645) oraz Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 maja 2006 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane (Dz. U. Nr 87 poz. 605) zabezpieczają interesy wszystkich podmiotów biorących udział w postępowaniu, w tym również podmiotów zagranicznych. Zgodnie z §2 ust. 1 oraz ust 3 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 maja 2006 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane (Dz. U. Nr 87 poz. 605):

1. Jeżeli wykonawca ma siedzibę lub miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zamiast dokumentów, o których mowa w §1 ust.1 (dokumenty warunkujące udział w postępowaniu):

1) pkt 2,3 i 5 – składa dokument lub dokumenty wystawione w kraju, w którym ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, potwierdzające odpowiednio, że:

- a) nie otwarto jego likwidacji ani nie ogłoszono upadłości,
- b) nie zalega z uiszczaniem podatków, opłat, składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne albo że uzyskał przewidziane prawem zwolnienie, odroczenie lub rozłożenie na raty zaległych płatności lub wstrzymanie w całości wykonania decyzji właściwego organu,
- c) nie orzeczono wobec niego zakazu ubiegania się o zamówienia;

2) pkt 4 – składa zaświadczenie właściwego organu sądowego lub administracyjnego kraju pochodzenia albo zamieszkania osoby, której dokumenty dotyczą, w zakresie określonym w art. 24 ust 1 pkt 4-8 ustawy.

2. Jeżeli w kraju pochodzenia osoby lub w kraju, w którym wykonawca ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, nie wydaje się dokumentów, o których mowa w ust. 1, zastępuje je dokumentem zawierającym oświadczenie złożone przed notariuszem, właściwym organem sądowym, administracyjnym albo organem samorządu zawodowego lub gospodarczego odpowiednio kraju pochodzenia osoby lub kraju, w którym wykonawca ma siedzibę lub miejsce zamieszkania [...].

Należy zauważyć, iż cytowane przepisy polskiego rozporządzenia są w pełni zgodne z cytowanymi przepisami dyrektywy klasycznej (Dyrektywa 2004/18/WE, w szczególności art. 45 pkt 2 oraz pkt 3) i w żaden sposób nie dyskryminują ani nie mają efektu odstraszonego potencjalnych wykonawców z innych państw członkowskich, w pełni zaspokajając przysługujące im prawa. Ponadto art. 38 ustawy Prawo zamówień publicznych dopuszcza możliwość udzielania wyjaśnień odnośnie wątpliwości dotyczących SIWZ. W związku z powyższym, w przypadku ewentualnych zapytań potencjalnych oferentów, co do możliwości składania dokumentów równoważnych, odpowiadających polskiemu dokumentom wymaganym przez Zamawiającego, zgodnie z obowiązującym prawem Zamawiający ma obowiązek udzielenia wyjaśnień w zakresie treści Specyfikacji. Należy również zauważyć, iż zgodnie z art. 180 ust. 1 ustawy Pzp wobec treści ogłoszenia o zamówieniu, czynności podjętych przez zamawiającego w toku postępowania oraz w przypadku zaniechania przez zamawiającego czynności, do której jest obowiązany na podstawie ustawy, można wnieść protest do zamawiającego. Z analiz przeprowadzonych przez Instytucje Pośredniczące wynika, iż do zamawiających będących beneficjentami ZPORR nie wpływały protesty związane ze wskazanym przez audytorów uchybieniem. W wyniku podjętych przez Instytucję Zarządzającą ZPORR dodatkowych analiz, stwierdzono, iż w jednym przypadku (woj. mazowieckie), dotyczącym sytuacji wykluczenia bądź odrzucenia oferty Wykonawcy zagranicznego w postępowaniu przetargowym, miało miejsce wniesienie protestu przez Wykonawcę zagranicznego. Jednakże w wyniku podjętych działań Zamawiający oddalił protest, a Wykonawca zagraniczny nie złożył odwołania do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych. Instytucje Pośredniczące poinformowały beneficjentów realizujących projekty o konieczności zamieszczania w SIWZ odpowiednich zapisów informujących, iż potencjalni oferenci z innych państw członkowskich mogą składać dokumenty równoważne, odpowiadające polskiemu dokumentom wymaganym przez Zamawiającego.

	<p>Uzupełniono również procedury weryfikacji dokumentów dotyczących postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w ramach realizacji projektów współfinansowanych ze środków ZPORR o przedmiotowy zakres. Instytucja Zarządzająca ZPORR w momencie rozpoczęcia procesu otrzymywania raportów o nieprawidłowościach, zauważyła problem błędnego rozumienia, a co za tym idzie stosowania, ustawy Prawo Zamówień Publicznych. W związku z powyższym Instytucja Zarządzająca ZPORR wydała Wytoczne Instytucji Zarządzającej ZPORR w zakresie kontroli stosowania przepisów dotyczących zamówień publicznych przy realizacji projektów współfinansowanych w ramach ZPORR obowiązujące od dnia 2 czerwca 2006r. W oczekiwaniu na wyniki z przedmiotowego audytu Komisji Europejskiej, Instytucja Zarządzająca ZPORR w dniu 17 kwietnia 2007r. dokonała zmiany/aktualizacji powyższych Wytocznych, celem restrykcyjnej/pogłębionej kontroli zamówień publicznych w ramach realizowanych projektów do kontroli wraz z listami sprawdzającymi. Kwestia zamknięta przez KE.</p> <p>Ustalenie zamknięte.</p> <p><u>Ad. Zalecenie 5</u></p> <p>Problem niezgodności projektów realizowanych w ramach ZPORR z Dyrektywą 85/337/EWG dotyczył projektów realizowanych w oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, przed dniem wejścia w życie nowelizacji tejże ustawy. Ustawa w brzmieniu z dnia ogłoszenia nie wymagała uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w odniesieniu do przedsięwzięć realizowanych w oparciu o zgłoszenie budowy lub wykonywania robót budowlanych oraz zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części – na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane. Ustawa z dnia 18 maja 2005 r. (weszła w życie 28 lipca 2005 r.) o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw wprowadziła obowiązek uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach również w odniesieniu do takich inwestycji. W związku z zaistniałą sytuacją niezgodności niektórych projektów realizowanych w ramach ZPORR, z dyrektywą 85/337/EWG, władze Rzeczypospolitej Polskiej podjęły odpowiednie kroki w celu osiągnięcia ich synchronizacji. Zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (weszła w życie 22 sierpnia 2007 r.), jeżeli przedsięwzięcie jest lub zostało zrealizowane w oparciu o zgłoszenie budowy lub wykonania robót budowlanych lub zgłoszenie zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego, inwestor jest uprawniony do złożenia wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Wniosek powinien być w takim przypadku złożony w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. Wprowadzenie wskazanego powyżej przepisu miało na celu umożliwienie uzupełnienia procesu inwestycyjnego o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach - a tym samym o postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, dla przedsięwzięć, dla których przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 18 maja 2005 r. w ogóle nie było obowiązku przeprowadzania przedmiotowej procedury. W związku z powyższym, w dniu 22.08.2007r. IZ ZPORR poinformowała instytucje w regionach, iż wobec projektów, które są lub były realizowane w oparciu o zgłoszenie budowy wydane na podstawie przepisów ustawy z dn. 7 lipca 1994r. – Prawo budowlane przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 18 maja 2005 o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw, tj. przed dniem 28.07.2005 r., istnieje obowiązek uzupełnienia dokumentacji o oceny oddziaływania na środowisko w celu osiągnięcia zgodności z Dyrektywą 85/337/EWG. Następnie w związku z licznymi zapytaniami i wątpliwościami Instytucji Pośredniczących oraz Beneficjentów ZPORR, Instytucja Zarządzająca uściśliła swoje stanowisko w powyższej kwestii w pismach z dnia 11.10.2007 r. oraz 12.10.2007 r., wskazując, że uzupełnienia oceny oddziaływania na środowisko wymagają inwestycje wymienione w rozporządzeniu rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (...) oraz jednoznacznie wskazując, że mimo fakultatywnego charakteru przepisu art. 9 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r., Beneficjenci ZPORR zobowiązani są do złożenia wniosków o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Ponadto pismem z dnia 20 grudnia 2007 r. IZ ZPORR zwróciła się do Instytucji Pośredniczących z prośbą o informacje, którzy Beneficjenci wystąpili do właściwych organów o uzupełnienie dokumentów w zakresie decyzji środowiskowej. Z analizy pozyskanych informacji, zakończonej w marcu 2008 r. wynikało, że wszyscy zobowiązani do tego beneficjenci wystąpili o uzupełnienie dokumentacji.</p> <p>Ustalenie zamknięte.</p>
(5, 6)	<p>Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego</p> <p>Audyt zamknięty - pismo MF do KE z dnia 05.02.2010r. W opinii IZ ZPORR wszystkie punkty audytu zostały zamknięte.</p>
<p>Numer audytu Data</p>	<p>2007/PL/REGIO/14/329.2 14 – 18 maja 2007</p>

<p>przeprowadzenia Rodzaj audytu Miejsce przeprowadzenia</p>	<p>Raport w języku polskim – 15.10.2008r.</p> <p>Audyt projektów:</p> <p><u>Województwo mazowieckie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ „Modernizacja Ronda Starzyńskiego” 1.1.1./107; ➤ „Zwiększenie potencjału inwestycyjnego regionu – rozbudowa sieci wodociągowo – kanalizacyjnej w Józefowie” 1.2/37; ➤ „Rozbudowa oczyszczalni ścieków wraz z budową sieci kanalizacyjnej w Gminie Stare Babice” 1.2/382; <p><u>Województwo małopolskie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ „Audytarium Maximum Uniwersytetu Jagiellońskiego – II etap budowy” Z/2.12/I/1.3.1/219/04; ➤ „Zintegrowany transport publiczny w aglomeracji krakowskiej – etap I” Z/2.12/I/1.6/4/04; ➤ „Modernizacja drogi wojewódzkiej nr 981 Zborowice – Krzyżówka wraz z budową wiaduktu w m. Bobowa” Z/2.12./I/1.1.1/280/04; ➤ „Przebudowa ciągu tramwajowo – autobusowego w ulicach Monte Cassino – Kapelanka – Brożka” Z/2.12/I/1.1.2/265/04; ➤ „Przebudowa i modernizacja Opery Krakowskiej przy ul. Lubicz w Krakowie” Z/2.12/I/1.4/41/04
<p>Numer audytu Data przeprowadzenia Rodzaj audytu Miejsce przeprowadzenia</p>	<p>2007/PL/REGIO/I4/556/1</p> <p>18 – 22 lutego 2008</p> <p>Raport w języku polskim – 12.08.2008r.</p> <p>Audyt projektów:</p> <p>woj. mazowieckie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Projekt nr Z/2.22/I/1.1.1/211/04 „Przebudowa dróg: wojewódzkiej nr 216 i powiatowych nr 1506G i nr 1507G” – woj. pomorskie; ➤ Projekt nr Z/2.12/I/1.6/4/04 „Zintegrowany transport publiczny w aglomeracji krakowskiej – etap I” woj. małopolskie; ➤ Projekt nr Z/2.24/I/1.2/494/04 „Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Świerklany” woj. śląskie; ➤ Projekt nr Z/2.30/I/1.3.1/44/04 „Budowa Sali koncertowej – etap III” woj. wielkopolskie; ➤ Projekt nr Z/2.10/I/1.5/178/04 „E-Łódź – zakup i wdrożenie elektronicznego urzędu w Urzędzie Miasta Łodzi” woj. łódzkie; ➤ Projekt nr Z/2.12/I/1.6/4/04 „Zintegrowany transport publiczny w aglomeracji krakowskiej – etap I” woj. małopolskie.
<p>NAJWAŻNIEJSZE ZALECENIA</p>	<p>Ustalenie Audytu KE nr 1: Uchybienia o charakterze systemowym dot. zamówień publicznych: wymóg dysponowania urządzeniami już na etapie składania ofert, ograniczenia dot. podwykonawstwa, brak informacji o tym, jak oferenci z zagranicy mogą spełnić niektóre z warunków uczestnictwa w przetargu, obowiązkowe członkostwo w Polskiej Izbie Inżynierów Budownictwa.</p> <p>Ustalenie Audytu KE nr 2: Brak odpowiednich obliczeń w celu sprawdzenia, czy projekt przyniesie przychód netto. Instytucja Zarządzająca powinna dopilnować, aby podobne błędy nie zostały powtórzone w przyszłości. Instytucja audytowa powinna ponownie przeanalizować swoje wnioski dot. tego projektu i zastosować odpowiednią korektę finansową. Instytucja audytowa powinna w szczególności: zażądać przeprowadzenia obliczeń w celu sprawdzenia, czy projekt przyniesie przychód netto, ocenić ogólną poprawność powyższych obliczeń, sprawdzić, czy poziom dofinansowania projektu (75%) był odpowiedni w stosunku do przyszłych przychodów netto/znaczący przychód netto.</p> <p>Ustalenie Audytu KE nr 3: Brak wystarczającego uzasadnienia dla udzielenia dodatkowego zamówienia z wolnej ręki. Po podpisaniu umowy z wykonawcą, beneficjent wprowadził zmiany do pierwotnego projektu na podstawie art. 67 ust. 5 ustawy Pzp, który pozwala na udzielenie dodatkowych zamówień z wolnej ręki na skutek sytuacji niemożliwej wcześniej do przewidzenia. Ponieważ jednak wzrost kosztów związanych z udzieleniem dodatkowego zamówienia z wolnej ręki został potraktowany, jako wydatek niekwalifikowany, audytorzy KE nie zaproponowali korekty finansowej. Instytucja Zarządzająca proszona jest o dopilnowanie, by podobne błędy nie zostały powtórzone w przyszłości. Instytucja audytowa jest proszona o uwzględnienie tego ustalenia podczas przyszłych audytów.</p>

Proponowana korekta finansowa: brak.

Ustalenie Audytu KE nr 4: Kara nałożona przez beneficjenta na wykonawcę nie została potrącona z wydatków zadeklarowanych do KE. Instytucja Zarządzająca proszona jest o dopilnowanie, by podobne błędy nie zostały powtórzone w przyszłości. Instytucja audytowa powinna ponownie przeanalizować swoje wnioski dot. tego projektu i zastosować odpowiednią korektę finansową.

Ustalenie Audytu KE nr 5: Brak wystarczającego uzasadnienia dla zastosowania procedury przyspieszonej. Instytucja Zarządzająca proszona jest o dopilnowanie, by podobne błędy nie zostały powtórzone w przyszłości. Instytucja audytowa powinna ponownie przeanalizować swoje wnioski dot. tego projektu i zastosować odpowiednią korektę finansową. Proponowana korekta finansowa: 10% przedmiotowego zamówienia.

Ustalenie Audytu KE nr 6: Uchybienia o charakterze systemowym dot. zamówień publicznych: ograniczenia dot. konsorcjów.

Ustalenie Audytu KE nr 7: Uchybienia o charakterze systemowym dot. zamówień publicznych: zmiany informacji z ogłoszenia o przetargu bez publikacji sprostowania w Dz. Urz. UE.

**STANOWISKO IZ
ZPORR/
WDROŻENIE
ZALECEŃ**

Stanowisko IZ ZPORR zostało przedstawione w piśmie Minister E. Bieńkowskiej do KE w czerwcu 2008r. (znak: DPW-IV-722-GB-30/2008) oraz w piśmie Ministerstwa Finansów do Komisji Europejskiej z dnia 06.10.2008r. (znak: DO2/9013/655/BKV/08/1992).

Ad. Ustalenie 1

Wymóg dysponowania niezbędnymi urządzeniami już na etapie składania ofert. Odnosząc się do stanowiska audytorów KE dot. zbyt restrykcyjnego wymogu, jakim jest wymóg posiadania przez wykonawcę sprzętu już na etapie procedury przetargowej należy zauważyć, że trudności z interpretacją art. 27 ust. 1 dyrektywy 93/37/EWG nie wynikają jedynie z rozbieżności w różnych wersjach językowych. Przepis nie jest sformułowany w sposób jednoznaczny, co zdają się potwierdzać orzeczenia ETS. Na brak jednoznaczności przepisów poprzednio obowiązujących dyrektyw pod względem określenia momentu, na który należy przedstawić odpowiedni dowód posiadania potencjału technicznego wskazuje orzeczenie w sprawie C-1761gB Holst Italia. Trybunał nie rozpatrywał w omawianej sprawie ww. kwestii, natomiast w pkt. 31 orzeczenia znalazło się stwierdzenie, z którego można wnioskować, że w świetle przepisów dyrektywy dopuszczalne jest wymaganie udowodnienia dysponowania odpowiednimi zdolnościami technicznymi już na etapie ubiegania się o udzielenie zamówienia lub przynajmniej założyć, że sformułowanie zawarte w dyrektywach nie jest w tym względzie jednoznaczne. Podobne sformułowanie zostało użyte przez ETS w orzeczeniu w sprawie C-314/01 Simens. Trybunał odnosząc się do kwestii możliwości powoływania się przez wykonawcę na potencjał ekonomiczny i techniczny podwykonawców wskazał, że możliwe jest żądanie przez zamawiającego wykazania się przez wykonawcę właściwym potencjałem, w tym takim, który posiadają podwykonawcy, na etapie oceny ofert i wyboru oferty najkorzystniejszej (pkt 4445). Z orzecznictwa ETS dot. stanu prawnego opartego na dyrektywie 92/50/EWG nie wynika fakt, że zamawiający nie mógł żądać przedstawienia przez wykonawcę dowodów dysponowania odpowiednim zapleczem już na etapie oceny ofert. Sytuacja ta uległa zmianie na podstawie przepisów dyrektywy 2004/18/WE z dnia 31 marca 2004r., która wyraźnie stwierdza w art. 48 ust. 3: „Wykonawca może, w stosownych sytuacjach oraz w przypadku konkretnego zamówienia, polegać na zdolnościach innych podmiotów, niezależnie od charakteru prawnego łączących go z nimi powiązań. Musi on w takiej sytuacji dowieść instytucji zamawiającej, iż będzie dysponował zasobami niezbędnymi do realizacji zamówienia np. przedstawiając w tym celu zobowiązanie tych podmiotów do oddania mu do dyspozycji niezbędnych zasobów”. W związku z powyższym należy stwierdzić, że w przypadku postępowań prowadzonych na podstawie dyrektywy 92/50/EWG, 93/36/EWG oraz 93/37/EWG możliwe było wymaganie przedstawienia dowodów posiadania odpowiednich zdolności technicznych przez wykonawców na etapie prowadzenia postępowania przetargowego.

Ustalenie zostało zaakceptowane przez instytucję audytową w skorygowanym sprawozdaniu z audytu. Zastosowano 10% korektę finansową w odniesieniu do wszystkich ustaleń dotyczących zamówień publicznych w kontrolowanym projekcie.

Ustalenie zamknięte.

Ograniczenie dotyczące podwykonawstwa. Odnosząc się do zarzutów KE należy zauważyć, że obowiązująca w okresie, kiedy prowadzone było postępowanie (2005r.) dyrektywa 93/37/EWG, dot. zamówień na roboty budowlane nie zawierała, podobnie jak nowa dyrektywa 2004/18/WE regulacji, które nakładałyby na instytucje zamawiające bezpośredni obowiązek dopuszczenia podwykonawstwa. Ponadto, dyrektywa 2004/18/WE zawiera w preambule następujące sformułowanie: „W celu ułatwienia małym i średnim przedsiębiorstwom dostępu do zamówień publicznych zaleca się uwzględnienie przepisów na temat podwykonawstwa”, sugerując w ten sposób, że kwestie związane z dopuszczeniem podwykonawstwa w zamówieniach publicznych pozostawione są w gestii państw członkowskich, natomiast ich uwzględnienie w prawie krajowym jest zalecane za względu na szczególną sytuację firm z sektora MŚP. W opinii Prezesa UZP przywołane przez audytorów KE orzeczenie w sprawie C-314/01 również nie przesądza o tym, że wymogi określone przez zamawiającego w postępowaniu będącym przedmiotem audytu były niezgodne z prawem wspólnotowym. W sprawie będącej przedmiotem postępowania przed ETS zamawiający umieścił w zaproszeniu do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego zastrzeżenie, że tylko 30% usługi może zostać powierzona podwykonawcy, zastrzegając jednocześnie, że specyficzne części usługi, takie jak zarządzanie projektem, zaprojektowanie systemu itd. zostaną zrealizowane przez wykonawcę lub konsorcjum wybrane w przetargu. Sąd krajowy zwrócił się zatem z zapytaniem do ETS, czy dyrektywa 665/89/EWG w związku z dyrektywą 92/50/EWG, w szczególności z jej art. 25 i 32 powinna być interpretowana w sposób, zgodnie z którym zapis w zaproszeniu do udziału w postępowaniu zakazujący realizacji części zamówienia w drodze podwykonawstwa, sprzeczny z orzecznictwem ETS, w szczególności z orzeczeniem w sprawie C-1761gB Holst Italia, uniemożliwia wykonawcy wykorzystanie umowy z podwykonawcą do wykazania, że usługa oferowana przez podwykonawcę jest mu dostępna, uniemożliwiając mu tym samym wykazanie swojej zdolności do realizacji zamówienia poprzez poleganie na zdolnościach podmiotów trzecich i jest zatem sprzeczne z prawem wspólnotowym, że umowa zawarta na podstawie takiego zaproszenia do udziału w postępowaniu jest uznawana za nieważną, w szczególności jeśli prawo krajowe zakłada, że w każdym przypadku umowy zawarte z naruszeniem prawa są nieważne. W wymienionym orzeczeniu Trybunał nie odniósł się do poszczególnych pytań

skierowanych przez sąd krajowy, nie rozstrzygnął więc czy ograniczenie podwykonawstwa zawarte przez austriackiego zamawiającego w „zaproszeniu do udziału w postępowaniu przetargowym” było niezgodne z prawem wspólnotowym. Trybunał dokonał jedynie interpretacji przepisów dyrektywy 665/89/EWG (dyrektywa odwoławcza). Do zacytowanego powyżej pytania sądu krajowego odniósł się natomiast Rzecznik Generalny, w opinii z dnia 20.11.2003r. Rzecznik zauważył, że pytanie zostało oparte na błędnym założeniu, że z orzeczenia w sprawie Holst Italia wynika, iż warunek określony przez zamawiającego w odniesieniu do podwykonawstwa jest sprzeczny z prawem wspólnotowym. Rzecznik Generalny podkreślił, że w tym kontekście należy odróżnić dwie sytuacje:

- ograniczenie podwykonawstwa w ramach oceny zdolności wykonawców do realizacji zamówienia oraz
- ograniczenie podwykonawstwa odnoszące się do etapu realizacji zamówienia.

Zdaniem rzecznika orzeczenie w sprawie Holst Italia odnosi się do etapu kwalifikacji wykonawców i wynika z niego, że wykonawcy nie mogą być wykluczani z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego ze względu na to, że nie posiadają oni wszystkich umiejętności wymaganych do realizacji zamówienia. Dyrektywa zapewnia, że w celu udowodnienia swoich zdolności finansowych, technicznych itp. do realizacji zamówienia wykonawcy mogą polegać na zdolnościach podmiotów trzecich, niezależnie od charakteru stosunków prawnych ich wiążących, z zastrzeżeniem, że są w stanie wykazać, że dysponują oni zasobami tych podmiotów. Zgodnie z art. 32 ust. 2 lit. h dyrektywy 92/50/EWG zdolności techniczne do realizacji zamówienia wykonawca może udowodnić m.in. poprzez wskazanie części zamówienia, którą zamierza zlecić podwykonawcom. Zdaniem rzecznika zastrzeżenie zawarte w dokumentacji przetargowej przez austriackiego zamawiającego odnosi się nie do fazy kwalifikacji wykonawców, ale do fazy realizacji zamówienia. Wprowadzając zakaz lub ograniczenie podwykonawstwa w tej fazie zamawiający stara się uniknąć sytuacji, w której istotne części zamówienia będą realizowane przez podmioty, których zdolności technicznych czy finansowych zamawiający nie ma możliwości ocenić w trakcie procedury udzielania zamówienia publicznego. W związku z powyższym zdaniem rzecznika generalnego uznanie ograniczenia podwykonawstwa w omawianym postępowaniu za niezgodne z prawem wspólnotowym było nieprawidłowe. Wobec powyższego ograniczenie podwykonawstwa przez polskiego zamawiającego w postępowaniu będącym przedmiotem audytu KE, również nie było niezgodne z prawem wspólnotowym. Odnosząc się natomiast do kwestii dot. wymogu umieszczenia w ofercie informacji na temat części zamówienia, które wykonawca zamierza powierzyć podwykonawcy oraz wskazania podwykonawców, którym zamierza zlecić tę część robót, należy zwrócić uwagę, że dyrektywa 93/37/EWG w art. 20 umożliwia zamawiającym żądanie od wykonawców wskazania w ofercie tej części zamówienia, której wykonanie zamierza on powierzyć osobom trzecim. Dyrektywa 2004/18/WE idzie dalej w tym zakresie. Art. 25 ww. dyrektywy stanowi, że „instytucja zamawiająca może żądać lub zostać zobowiązana do żądania przez Państwo Członkowskie do żądania od oferenta wskazania w jego ofercie tej części zamówienia, której wykonanie zamierza on zlecić stronom trzecim w ramach podwykonawstwa, a także do podania wszystkich proponowanych podwykonawców”. Mimo, iż obowiązująca w tym okresie dyrektywa 93/37/EWG nie zawierała regulacji umożliwiającej zamawiającemu żądanie informacji na temat podwykonawców, których zamierza zlecić realizację części zamówienia, fakt, że tego typu regulacja znalazła się już w nowej dyrektywie 2004/18/WE przemawia za tym, że wspomniany wymóg nie jest niezgodny z wspólnotowymi zasadami konkurencji, w związku z tym wymagania określone przez zamawiającego w omawianym postępowaniu nie były niezgodne z prawem wspólnotowym. Należy podkreślić, że celem nałożenia ograniczeń było wykluczenie nieuczciwych oferentów z procesu zamówień publicznych i tym samym ochrona funduszy publicznych, łącznie z Funduszami Strukturalnymi UE. Ograniczenie zakresu robót powierzanych podwykonawcom przez głównego wykonawcę miało zapewnić rzetelne i terminowe wykonanie powierzonych robót, minimalizację ryzyka dot. braku płatności podwykonawcom oraz miało umożliwić rzetelną kontrolę nad pracami podwykonawców sprawowaną przez zamawiającego i inżyniera kontraktu, jednocześnie ułatwiając zarządzanie kontraktem. Należy podkreślić, że wprowadzone ograniczenie w przedmiotowym przypadku odnosiło się do fazy realizacji zamówienia a nie kwalifikacji wykonawców. W przypadku ZPORR większość beneficjentów stanowią jednostki sektora finansów publicznych. Z uwagi na fakt, że jednostki te wydatkują środki publiczne, przy zlecaniu robót obowiązują je bardziej restrykcyjne przepisy – zgodnie z ustawą o finansach publicznych. Beneficjenci realizujący projekty o dużej wartości wprowadzając ograniczenia dot. podwykonawstwa kierowali się zasadą racjonalności w wydatkowaniu środków publicznych – podwykonawstwo zazwyczaj skutkuje wzrostem kosztów realizacji. Takie rozwiązanie dawało też zamawiającym bezpieczeństwo w zakresie odpowiedzialności za wykonywanie robót budowlanych, jak i usuwanie usterek w okresie gwarancyjnym. Pozwalało też uniknąć paradoksalnej sytuacji, w której wykonawca np. 95% zakresu inwestycji występowałby w ofercie/umowie jako podwykonawca.

Ustalenie zostało zaakceptowane przez instytucję audytową w skorygowanym sprawozdaniu z audytu. Zastosowano 10% korektę finansową w odniesieniu do wszystkich ustaleń dotyczących zamówień publicznych w kontrolowanym projekcie. Kwestia zamknięta.

Brak informacji o tym, jak oferenci z zagranicy mogą spełnić niektóre z warunków uczestnictwa w przetargu. Instytucja Audytowa będzie zwracać uwagę na przedmiotowe zagadnienie w trakcie przyszłych audytów/kontroli. Ogłoszenia o przetargu odsyłały oferentów do stosownych części dokumentacji przetargowej, która zawierała informacje na temat warunków uczestnictwa w przetargu również dla oferentów z zagranicy. Kwestia zamknięta przez KE pismem z dnia

1.12.2008. Brak korekty finansowej.

Obowiązkowe członkostwo w Polskiej Izbie Inżynierów Budownictwa. Komisja wycofała swój wniosek o korektę finansową pismem z dnia 6.08.2008r. Instytucja Audytowa przeanalizowała procedurę uzyskiwania członkostwa Izby i doszła do wniosku, że wymogi dla obywateli polskich i obcokrajowców są podobne. Długość procedury jest uzależniona między innymi od stopnia współpracy wnioskodawcy z Izłą.

Ustalenie zamknięte.

Ad. Ustalenie 2

IZ ZPORR zapewniła ponowne dokonanie obliczenia wskaźnika samofinansowania. Metodologia obliczania znaczącego zysku generowanego przez projekty oparta została na następujących zasadach:

- ❖ pod uwagę wzięto zdyskontowany zysk operacyjny przedsięwzięcia (przychody operacyjne minus koszty operacyjne bez amortyzacji) i odniesiony do zdyskontowanych nakładów inwestycyjnych (dla charakteryzowanego projektu przyjęto stopę dyskonta na poziomie 6%),
- ❖ inwestycja nie będzie generowała znaczącego zysku w sytuacji, gdy wartość zdyskontowanych zysków operacyjnych będzie niższa od 25% wartości zdyskontowanych nakładów inwestycyjnych.

Od maja 2005r. do obliczenia znaczącego/nieznaczącego zysku netto beneficjenci mieli stosować wskazówki zawarte w ww. ekspertyzie. IZ ZPORR podtrzymała stanowisko zawarte w piśmie przekazanym do KE w czerwcu 2008r. Żadna z regulacji unijnych nie nakłada wprost obowiązku obniżania poziomu dofinansowania z EFRR w przypadku generowania przez projekt nieznaczącego zysku netto. W żadnym dokumencie powszechnie obowiązującym nie przewidziano również restrykcji za niestosowanie obniżonego poziomu dofinansowania w przypadku projektów generujących nieznaczący zysk netto. Stanowisko IZ ZPORR potwierdza również przyjęcie przez KE propozycji zmiany art. 55 rozporządzenia (WE) 1083/2006. W ww. dokumencie KE przyznała, iż w okresie programowania 2000-2006 w przypadku projektów generujących zysk netto na poziomie poniżej 25%, KE nie stosowała ograniczeń w dofinansowaniu. Na skutek braku precyzyjnych zapisów art. 29 rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 kwestia uwzględniania wskaźnika samofinansowania przy wyznaczaniu poziomu dofinansowania z EFRR została bardzo różnie uregulowana w poszczególnych państwach członkowskich UE w perspektywie 2000-2006.

Instytucja Audytowa potwierdziła w skorygowanym sprawozdaniu z audytu, że poziom współfinansowania projektów przynoszących znaczący przychód netto nie przekracza 50%. IZ ZPORR zobowiązała wszystkich beneficjentów programu, których dotyczyła ta kwestia, do dokonania stosownych obliczeń. Audytorzy KE odnotowali, że poziom współfinansowania projektów generujących znaczący przychód netto nie przekraczają 50%. Audytorzy KE nie mają dalszych uwag do ww. kwestii.

Ustalenie zamknięte.

Ad. Ustalenie 3 (pismo z KE 18.05.2009)

Podczas dwustronnego spotkania w Brukseli w dniu 27.10.2008 Instytucja Audytowa potwierdziła, że zaakceptowała to ustalenie, ale nie wykryła w próbie żadnych innych podobnych przypadków.

Ustalenie zamknięte.

Ad. Ustalenie 4

Wg IZ ZPORR istotą kary umownej jest naprawienie szkody wynikłej za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania. Kara jest rodzajem sankcji cywilnoprawnej wobec nierzetelnego kontrahenta. Kara umowna należy się beneficjentowi tytułem rekompensaty za ogół skutków, jakie niewykonanie zobowiązania wywołało w sferze interesów zamawiającego. Kara umowna – jeżeli jest określona w umowie – należy się bez względu na wysokość poniesionej szkody, w przypadku ziszczenia się przesłanek jej zastosowania. Ponadto, wysokość zastrzeżonej kary umownej nie musi pokrywać się z wysokością szkody. Strona obciążona karą umowną (wykonawca zobowiązania) nie może w ramach tzw. miarkowania żądać redukcji takiej kary, by pokrywała ona jedynie wysokość szkody. Kara umowna jest odrębnym od należności za wykonanie zobowiązania tytułem prawnym. Beneficjent zobowiązany jest zapłacić za wykonane roboty/usługi lub dostarczone towary wykonawcy, jeżeli wystąpią określone w umowie przesłanki, zobowiązany jest do uiszczenia kary umownej. Kara umowna nie pomniejsza wartości wykonanych w ramach zobowiązania usług czy dostarczonych towarów. W szczególności w przypadku, gdy spowodowana jest nieterminowością wykonania robót, a nie budzi wątpliwości zakres przeprowadzonych prac, które są zgodne z zakresem rzeczowym inwestycji objętej umową o dofinansowanie. Zapłata kary umownej może nastąpić poprzez przekazanie zamawiającemu przez wykonawcę umówionej kwoty bądź też poprzez kompensatę ze

zobowiązaniem beneficjenta wobec wykonawcy za wykonane roboty/usługi lub dostarczone towary. Operacje dot. płatności są jednak wtórne wobec istoty dwóch różnych tytułów prawnych i mają jedynie charakter techniczny. Obowiązek zapłaty kary umownej ma więc w stosunku do zasadniczego obowiązku dłużnika charakter akcesoryjny (uboczny). Pomniejszanie kosztów kwalifikowanych o nałożone przez beneficjenta i poniesione przez wykonawcę kary umowne mogłyby spowodować, że klauzule umowne nie byłyby stosowane, a tym samym zabrakłoby czynnika dyscyplinującego wykonawców. Celem kary jest bowiem również eliminowanie ryzyka nieterminowego wykonania umowy. Wprowadzenie do umowy klauzuli o karze umownej ma charakter prewencyjny i służy zapewnieniu prawidłowej realizacji przedmiotu umowy (charakter gwarancyjny). W trakcie kontroli 15% wydatków kwalifikowanych Instytucja Audytowa sprawdza, czy poniesione wydatki przez beneficjenta są kwalifikowane w świetle rozporządzenia 448/2004. W szczególności weryfikuje się, czy do wydatków kwalifikowanych nie zostały zaliczone poniesione przez beneficjenta opłaty finansowe i inne wydatki prawne, w tym nałożone na beneficjenta grzywny, kary finansowe lub koszty związane ze sporami sądowymi. Kara umowna, którą otrzymuje beneficjent nie jest kategorią, o której mowa w zasadzie 3 rozporządzenia 448/2004.

Jak wynika ze skorygowanego sprawozdania z audytu, kary nie zostały zadeklarowane w skontrolowanych wnioskach o płatność. IA wyjaśniła, że oznaczało to, że kary: zostały nałożone i potrącone z danego wniosku o płatność albo zostały nałożone, ale nie zostały potrącone, ponieważ dana kara nie została rozliczona w ramach żadnego ze skontrolowanych wniosków o płatność (tj. wszystkie faktury zostały uregulowane w całości). Ponadto w przyszłości kontrole wrywkowe operacji będą obejmowały projekty zamiast wniosków o płatność, zaś kwalifikowalność kar będzie analizowana w odniesieniu do poszczególnych przypadków w świetle stosowanych rozporządzeń. Komisja podkreśla jednak, że kary, które nie są wykorzystywane na pokrycie szkód lub rekompensatę strat powinny być zawsze potrącone z wydatków zadeklarowanych Komisji.

Ustalenie zamknięte.

Ad. Ustalenie 5

Przesłankę pilności w tym przypadku należy odróżnić od pilnej konieczności, o której mowa w art. 6 ust. 3 lit. d dyrektywy 93/36/EWG (art. 31 ust. 1 lit. c dyrektywy 2004/18/WE), dot. zastosowania procedury negocjacyjnej bez ogłoszenia (tryb niekonkurencyjny), w którym dyrektywa wymaga wykazania, że zaszła pilna konieczność udzielenia zamówienia, spowodowana wydarzeniami, których zamawiający nie był w stanie przewidzieć i które w żaden sposób nie były przez niego zawinione, a terminy dla zastosowania procedury otwartej, ograniczonej lub negocjacyjnej z publikacją ogłoszenia nie mogą być zachowane. Art. 38 ust. 8 dyrektywy 2004/18/WE, dot. tzw. procedury przyspieszonej nakłada jedynie dwa warunki zastosowania tej procedury: wystąpienie pilności udzielenia zamówienia oraz z jej powodu brak możliwości zachowania standardowych terminów przewidzianych w dyrektywie. W odróżnieniu od przesłanek warunkujących zastosowanie trybu niekonkurencyjnego, jaki są negocjacje bez ogłoszenia, w tym przypadku nie ma dodatkowych warunków takich jak np. nieprzewidywalność wydarzeń, które spowodowały wystąpienie pilnej konieczności. Powyższe potwierdza orzeczenie ETS w sprawie C-24/91 Madrid University, w której władze uczelni udzieliły zamówienia na rozbudowę oraz renowację budynków Wydziału Nauk Politycznych bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu. Władze uczelni uzasadniały wybór takiej procedury wystąpieniem pilnej potrzeby, której nie dało się wcześniej przewidzieć. W tym przypadku KE argumentowała przed ETS, że w omawianej sprawie nie zachodzi przesłanka pilnej potrzeby warunkowanej wystąpieniem okoliczności niemożliwych do przewidzenia, ponieważ rosnąca liczba studentów tej uczelni jest zjawiskiem występującym od lat. KE podnosiła ponadto, że w tym przypadku zamawiający mógł zastosować procedurę przyspieszoną. Podobnie orzekł w ww. sprawie ETS, stwierdzając, że w sytuacji, kiedy jedna z przesłanek określonych w dyrektywie dla zastosowania procedury negocjacji bez ogłoszenia nie została spełniona zamawiający nie może skorzystać z derogacji pozwalającej nie opublikować ogłoszenia o zamówieniu. Jednocześnie, pilna potrzeba udzielenia zamówienia, według ETS sprawiała, że możliwe było skorzystanie z terminów przewidzianych dla procedury przyspieszonej. W związku z powyższym, kierując się interpretacją przyjętą przez ETS w ww. orzeczeniu należy stwierdzić, że zastosowanie krótszych terminów przewidzianych dla procedury przyspieszonej będzie możliwe w przypadku wystąpienia pilnej potrzeby udzielenia zamówienia, która nie pozwala na zachowanie standardowych terminów nawet, jeśli nie występują inne przesłanki, takie jak nieprzewidywalność okoliczności powodujących pilną potrzebę. Przesłanki te zostały bowiem przewidziane dla wyjątkowych, ściśle określonych sytuacji pozwalających na zastosowanie niekonkurencyjnego trybu udzielenia zamówienia jakim są negocjacje bez ogłoszenia. Ustalenie zaakceptowane przez IA w skorygowanym sprawozdaniu z audytu (10% korekta finansowa).

Ustalenie zamknięte.

Ad. Ustalenie 6

Ograniczenia dot. konsorcjów. Zobowiązanie dla zamawiających do łącznej oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego przez członków konsorcjum wynika z istoty konsorcjum, które ma na celu połączenie możliwości przedsiębiorców w celu ubiegania się o udzielenie

zamówienia publicznego oraz z regulacji (art. 48 ust. 3 dyrektywy 2004/18/WE) umożliwiającym wykonawcom powoływanie się na możliwości techniczne lub finansowe innych wykonawców. Z tego względu UZP opublikował na stronie internetowej urzędu opinię prawną dot. sposobu oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu przez konsorcjum, w którym zaleca się dokonywanie oceny łącznej dla wszystkich członków konsorcjum. Jednocześnie należy zauważyć, że z opisanego w raporcie audytorów KE stanu faktycznego nie wynika, że zamierzeniem zamawiającego była ocena poszczególnych członków konsorcjum osobno. Sformułowanie warunku w sposób mówiący o wymaganym jego spełnieniu przez przynajmniej jedną firmę wchodzącą w skład konsorcjum sugeruje, że wystarczy, że jeden z członków konsorcjum spełnia dany warunek, aby można było uznać, że spełnia go całe konsorcjum. W projekcie wartość umowy to 17 mln zł, zamawiający zaś wskazał jako wymóg realizację dwóch zamówień o wartości co najmniej 3 milionów zł każde. Wymaganie takie jest zgodne z zasadą proporcjonalności. Należy pamiętać, że zasada ta działa w dwie strony:

- obowiązuje zamawiającego przy określaniu warunków oraz
- wykonawcę przy przedstawianiu warunków potwierdzających ich spełnienie.

Trudno bowiem uznać, że możliwość ubiegania się o zamówienie przez konsorcjum oznacza, że kryteria kwalifikacji podmiotowej mogą być nieracjonalne. Uznając, że jakiegokolwiek ograniczenia nakładane na poszczególnych członków konsorcjum zawsze są sprzeczne z zasadą proporcjonalności i równego traktowania, mogłoby prowadzić do absurdu sytuacji, w której to nie jakość ubiegających się o zamówienie byłaby brana pod uwagę, lecz ich ilość. Zamawiający kierując się doświadczeniem i rozsądkiem uznał, że żądanie wykazania się 2 zamówieniami o wartości co najmniej 3 mln zł dla zamówienia o wartości 17 mln zł jest proporcjonalnym środkiem pozwalającym uznać, że konsorcjum mające w składzie taki podmiot podjęło realizację zamówienia. Jak przyznaje KE, zamawiający, w niektórych uzasadnionych przypadkach, mogą odstąpić od ogólnej zasady, zgodnie z którą wszyscy członkowie powinni być oceniani łącznie. Może to mieć miejsce w sytuacji, gdy sumowanie nie jest zasadne (np. wymagane lata doświadczenia). Każdy z przypadków należy traktować indywidualnie i w oparciu o zasadę proporcjonalności. Ponadto należy podkreślić, że przywołane przez audytorów KE regulacje zawarte w art. 18 Dyrektywy 93/36/EWG oraz art. 4 ust. 2 Dyrektywy 2004/18/WE nie wskazują, że członkowie konsorcjum powinni być oceniani łącznie. Niemniej jednak, biorąc pod uwagę istotę konsorcjum, UZP wydał opinię zalecającą dokonywanie oceny łącznej dla wszystkich członków konsorcjum.

Ustalenie zaakceptowane przez IA w skorygowanym sprawozdaniu z audytu (10% lub 5% korekta finansowa). W ramach procedury kontrydiktoryjnej KE uznała, że przedmiotowe ustalenie powinno być rozpatrywane indywidualnie, biorąc pod uwagę fakt, że w niektórych uzasadnionych przypadkach instytucje zamawiające mogą odstąpić od ogólnej zasady, zgodnie z którą wszyscy członkowie konsorcjum powinni być oceniani łącznie. Instytucja Audytowa będzie zwracać uwagę na przedmiotowe zagadnienie w trakcie przyszłych audytów/kontroli.

Ustalenie zamknięte.

Ad. Ustalenie 7

zmiany informacji z ogłoszenia o przetargu bez publikacji sprostowania w Dz. Urz. UE - Ustalenie zaakceptowane przez IA w skorygowanym sprawozdaniu z audytu (10% lub 5% korekta finansowa).

Ustalenie zamknięte.